

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosveta“

Ljubljana,
3 februara 1933

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po cenicu • Rukopisi se ne vraćaju

God. IV
Broj 6

Politička strana biskupske poslanice

»Naša je poslanica čisto verskog značaja i sadržaja«. — Izjava nadbiskupa gosp. dr. A. Bauera.

Odjek poslednje biskupske poslanice izgleda da je iznenadio i same njezine inspiratore i tvorce. Zbog toga očekivali da će ona izazvati toliki revolt i ogorčenje i u nesokolskim redovima, i da će se celokupna naša javnost, prozrevši odmah pobude i namere poslanice, naći na strani Sokolstva. I sada, kada su »sejući vetar požnjeli buru«, ovu posve razumljivu i prirodnu reakciju nazivaju »beskrajnom hajkom protiv episkopata i katoličke crkve«, te kao »agnoci nezlobivi« uveravaju da je njihova poslanica čisto verskog značaja i sadržaja.

Jugoslovenskog Sokolstva tiče se, dakako, u prvom redu samo na njegove grudi upereni mač poslanice, čiji je vrh umocen u mnogo žuci, mržnje i zlobe; zato se i izjava Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, koja predstavlja zvanični i jedino merodavni stav Sokolstva prema tom »pastirskom pismu«, sasvim umesno ograničila samo na njegovu protisokolsku stranu, odgovorivši na nj sa puno mere i dostojanstva. Zato je i u našem članku »Zašto nas napadaju« u prethodnom broju ukazano na prvom mestu i jedino na idejni sukob i na načelnu protivnost između Sokolstva kao nacionalnog i slovenskog slobodarskog, demokratskog i naprednog pokreta i militantnog ultramontanizma i klerikalizma sa njegovim anacionalnim i protiv-slovenskim obeležjem i političkim centrom sa one strane državnih granica, čijim idejama je nadahnut i pomenuta poslanica.

Međutim, već je u samoj izjavi Savezne uprave posredno nagovešteno, a u pomenutom članku izričito naglašeno da moment koji je objavljivanjem poslanice izabran za otvorenu borbu, kao i način kojim se ova vodi upućuju na političku pozadinu cele te akcije. Ovom prilikom želimo da se na tome malo duže zadržimo i da poslanicu pobliže rasvetlimo baš s te strane, i to iz tri razloga: što se pravi značaj i domašaj ovih klerikalnih napadaja na Sokolstvo može samo iz te šire perspektive uočiti; što se napadači — kako se to iz njihovih izjava vidi — žele ušančiti iza neprikosnovenih bedema slobode vere i crkvene propovedaonice, i, napokon, što se onako jednostavno i otvoreno ustajanje celokupne javnosti u odbranu Sokolstva imade pripisati ne samo načelnom opredeljenju u tome sukobu dveju ideologija, ultramontanoklerikalne i sokolske, i koliko smelim toliko i podlim providnim insinacijama i klevetama povrednom osećaju pravdoljubivosti i istinoljubivosti našeg naroda, nego i tome što su odmah svakome postale jasne političke težnje i ciljevi sastavljača poslanice.

Pre svega, objavljivanje poslanice putem štampe i čitanjem u crkvanima predstavlja ne samo atak na Sokolstvo nego i neposredni i otvoreni napadaj na prestiž i autoritet Zakona, Zakonodavnog tela, pa i same Države. Soko kraljevine Jugoslavije osnovan je Zakonom od 5 decembra 1929, a njegova organizacija, zadaci, sredstva i način rada određeni su Statutom od 14 februara 1930 i pravilnicima, poslovnim i uredbama koji se na njemu temelje. Kada se, dakle, u poslanici Soko kraljevine Jugoslavije obeležava kao protukatolička, protuverska i nemoralna organizacija, onda se time implicite tvrdi da su takovi i Zakon koji je tu organizaciju privo u život, i Zakonodavna vlast koja je takav Zakon donela, i Država u kojoj se takovi zakoni primenjuju. A kada se u poslanici vernicima izričito zapoveda da pod pretnjom kazne Božije ne smeju svoju decu davati u Soko niti sami biti njegovi članovi, onda to znači otvoreno pozivanje na otpor protiv pozitivnog zakona i otvoreno rušenje autoriteta i zakona i državne vlasti. Tu se sada već više ne radi o Sokolstvu nego su u pitanju Zakon i Država, u pitanju je suvereno pravo potonje da donosi zakone i da traži od svakoga da ih poštuje i da im se pokorava. I kada

katolički episkopat u svojoj poslanici odriče poštovanje Zakona o osnivanju Sokola kraljevine Jugoslavije i poziva na njegovo bojkotovanje, on time ustaje protiv postojećeg pravnog poretka, zauzima, dakle, eminentno politički stav i preduzima izrazito političku radnju, u čiju se ocenu sa gledišta krivičnog zakonika ne želimo upuštati. Takovo držanje i postavljanje iznad zakona i državnog suvereniteta potseća nas na srednjovekovne crkveno-političke teorije »De duobus gladiis«, koje su život i istorija već davno i davno pregazili i koje danas predstavljaju savršeni anahronizam.

Mi to ne iznosimo ovde zato što želimo da se u odbrani od besomučnih klerikalnih napadaja na Sokolstvo oslonimo na Zakon i na državnu vlast. Daleko od toga. Sokolstvo se uvek borilo samo svojim vlastitim snagama i oslanjalo jedino na imanentnu moralnu vrednost sokolske ideje i sokolskog pokreta, pa to želi da čini i u buduću. Ono je u nebrojeno prilika, a naročito i na poslednjoj Saveznoj godišnjoj skupštini, u jednodušno primljenju rezoluciji dalo oduška svome shvatanju odnosa Sokolstva prema Državi i otvoreno izjavilo da traži da mu se, kao organizaciji privatne inicijative, vrati puna sloboda opredeljenja u duhu njegovih demokratskih načela, jer je duboko uvereno da je to u interesu i države i Sokolstva. Ali potrebno je da se naročito podvuče da su sistematski napadaji na Sokolstvo iz klerikalnih krugova započeli i sve više se zaoštravali baš u vreme kada se ono našlo u svojoj novoj formaciji, kao Soko kraljevine Jugoslavije, na koji je Država Zakonom prenela pravo i dužnost »da uporednim vaspitanjem tela i duše po Tirševom sokolskom sistemu, odmaćenom u našem narodu, podiže telesno zdrave, moralno jake i nacionalno svesne državljane kraljevine Jugoslavije«. U samoj poslanici rečeno je sasvim tačno (tu se mora odati priznanje sa koliko pažnje prati i kako u tačine poznaje katolički episkopat sokolsku književnost i sokolski rad, iako su mu citati često neverni a činjenice namerno iskrivljene) da je Soko kraljevine Jugoslavije prošet duhom ranijeg Sokolstva, čije tradicije verno nastavlja. I kada je tako, onda se postavlja pitanje; zašto katolički episkopat zauzima prema današnjem Sokolstvu tako oštar i nepomirljiv stav, kada se u njegovoj ideologiji i u njegovu duhu ništa nije promenilo, i kada je prema njemu ranije pokazivao mnogo više tolerancije, pa čak i priznanja, učestvujući u mnogo prilika u njegovu životu i radu, naročito kod osvećenja sokolskih domova i sokolskih zastava. Čime da se objasni to bezobzirno poštrenje borbe i krajnja nepomirljivost protiv Sokola kraljevine Jugoslavije, ako ne slabo maskiranom težnjom da se gadanjem u njega pogodi država koja je za njime? Neka nam učeni i odlično obavješteni tvorcii poslanice pokažu: šta se to u našem Sokolstvu za poslednjih par meseci dogodilo i kakav su to naročiti ispad protiv vere i katoličke crkve Sokoli učinili u poslednje vreme, kojim bi se moglo objasniti zašto je ta »već 1931 godine najavljen« poslanica objavljena baš sada, ako pri tome nije igrala odlučnu ulogu politička ocena spoljne i unutrašnje situacije u kojoj se država nalazi? Ako u postupku Sokola nema ničega što bi moglo poslužiti kao motiv i opravdanje za izdavanje poslanice, jasno je da je na to mogao biti od uticaja jedino odnos njezinih potpisnika prema političkim činocima, pa sledstveno akt katoličkog episkopata i s te tačke gledišta ima izrazito politički karakter.

Još su dva momenta u poslanici, u kojima njezin politički značaj, kao rog kroz vreću, na naročito grub način izbija na površinu: ono upadljivo isticanje i razlikovanje »Jugosokola« (izraz uzet iz frankovačke terminologije) i »Hrvatskog Sokola«, te onaj završni stav na kraju poslanice da Sokolstvo »neće da znađe za pošteno hrvatsko (slovenačko) ime«.

Svima je dobro poznato da su se na Sokolskom saboru u Novom Sadu 1919 godine sva tri naša sokolska

ogranka: slovenački, hrvatski i srpski, u duhu težnja od pre Svetskog rata, ujedinili u jedinstveni Sokolski Savez Srba, Hrvata i Slovenaca koji je na Mariborskoj Saveznoj skupštini 1920 godine promenio svoje ime u Jugoslovenski Sokolski Savez. Isto je tako svima dobro poznato da je kasniji eksodus jednoga dela ranijih Hrvatskih Sokola iz Jugoslovenskog Sokolskog Saveza i ponovo formiranje Hrvatskog Sokolstva usledilo u neposrednoj vezi sa tadanjim političkim događajima i nosilo obeležje vraćanja na plemensku osnovu; da je obnovljeno Hrvatsko Sokolstvo, naročito u kulturnom pogledu, zadržalo potpuno raniju sokolsku ideologiju, i da se od Jugoslovenskog Sokolstva razlikovalo jedino po svojim političkim težnjama i u osnovi drukčijim gledanjem na naš nacionalni i državni problem. Napokon, dobro je poznato svima i to da se u Sokolu kraljevine Jugoslavije, naročito u njegovu vodstvu, nalaze i veoma ugledni prvaci ranijeg Hrvatskog Sokolstva i da u sadašnjem sokolskom radu učestvuju na veoma vidan i uspešan način. Pa kada je tako pita se: iz kojih se razloga, ako ne političkih, čini razlika između sadanjeg Sokola kraljevine Jugoslavije i ranijeg Hrvatskog Sokola? Kakve veze ima to sa verom i kako se to može drukčije objasniti nego time da je episkopat htio da se na taj način vidno solidariše sa onim bivšim Hrvatskim Sokolima koji jedino iz političkih razloga ne htedoše da se priključe Sokolu kraljevine Jugoslavije i koji se sada nalaze među onim retkim simpatizerima poslanice van klerikalnih krugova, koji negiraju Jugoslaviju i jugoslovensku ideologiju?

No najodvratnija je još ona kleveta sa »neprihvatanjem poštenog hrvatskog (slovenačkog) imena«. Ako je poslanica zbilja »čisto verskog značaja i sadržaja«, šta se onda hoće u njoj sa ovim bestidnim draženjem protiv jugoslovenskog imena i uzajavanjem plemenske mržnje protiv srpskog dela našeg naroda? Zar to nije politika, i to politika najbezobzornije uperena protiv same državne ideje utemeljene na narodnom jedinstvu i jugoslovenskom imenu! I zato nije ni čudo što se za poslanicu saznalo ranije u inostranstvu nego kod nas, i što je ona objavljena prvo baš u italijanskoj fašističkoj štampi. Baš kao što je 1931 godine za vreme ogorčene borbe između Katoličke akcije i Fašizma enkliliku Pija XI (koju su Monsinjori avionom preneli preko granice) inostranstvo upoznalo pre same Italije...

Prema svemu što je napred rečeno jasno se vidi da su napadaji poslanice na Sokolstvo kao tobože bezversku, protivkatoličku i nemoralnu organizaciju drugostepenog značaja, i da se u

stvari radi o nečem drugom i mnogo većem. Ti su napadaji toliko neverovatni i apsurdni; njih na tako očigledan način pobija svakodnevni, svima dobro poznati sokolski rad i život i celokupna sokolska književnost; njih tako ubedljivo demantuju bezbrojni događaji u Sokolstvu izrazito verskog karaktera (osvećenje domova i zastava, telovežbački sastavi sa verskim elementima, slike koje upućuju na verske dužnosti sokolske dece i naraštaja, »dan zahvalnosti Bogu« koji Sokolska župa Mostar održaje svake jeseni i t. d.) da se ne može pretpostaviti da su dobro obavješteni tvorcii poslanice mogli verovati da će takvi napadaji imati iole ozbiljnijeg uspeha u sokolskim redovima. Pravi cilj poslanice ima se, dakle, tražiti na drugoj strani, prave težnje njezinih tvorca uperene su u drugom pravcu. Tom poslanicom visoki katolički kler na prilično brutalan način zahvata u dnevnu politiku sa očiglednom namerom da stvaranjem novih poteškoća i zastrašivanjem sa verskom i »kulturnom borbom« utiče na politički razvoj događaja i da tako olakša i omogući ostvarenje svojih osnovnih težnja: osvajanje isključivog prava vaspitanja omladine ne samo u verskom nego i u etičkom i duhovnom pogledu. U tome nas potkrepljuje i činjenica da se od sedam tačaka u rezoluciji sa biskupske konferencije od 17 novembra prošle godine četiri bave isključivo pitanjem vaspitanja omladine u školi i van nje. Na taj način biskupskom poslanicom načet je osnovni problem odnosa između Crkve i Države i borba oko pitanja; ko između njih ima prvenstveno pravo na duhovno i etičko odgajanje i podizanje omladine i time na kulturno formiranje celokupnog našeg društvenog i nacionalnog života uopšte. U tome je težište poslanice i njezin eminentno politički karakter.

Kada su leti 1931, tri godine posle potpisa Lateranskog ugovora, u Italiji baš na tome pitanju bile izbile ogorčene borbe između Katoličke akcije i Fašizma, rekao je Musolini:

»Kažem, da sveštenici ne treba da se bave politikom i da vaspitanje omladine pripada Državi; ono je naša dužnost i naša brigaa. Posle toga raspustio je Kat. akciju i pomoću policije upostavio red. Visoki katolički kler pomirio se s time, i kao što znamo, između Vatikana i Musolinija vlada sada ničim pomućena sloga i mir. Ne bi li dobro bilo da i naš katolički episkopat povuče odatle moralnu pouku i da uvidi da se ni kraljevina Jugoslavija neće nikada odreći svoga prava i svoje dužnosti da prema svojim moralnim i duhovnim idejama vaspitava i podiže buduće generacije jugoslovenskog naroda?!

Izjava kotorskog biskupa presvetlog dra. Frana Učelinia-Tice

— »Član sam jugoslovenskog Sokola. Bio sam i ostajem. Ne vidim u tome greha.« —

Ime ovog našeg dostojanstvenika katoličke crkve u našem narodu dobro je poznato i ono se oduvek pominjalo s najvećim poštovanjem. I kao uzor-svećenik i odani sluga Božji, i kao pastir svoje pastve, i kao domoljub, presvetli biskup dr. Učelini-Tica uzdiže se u red naših svetlih narodnih likova. Njegova vera u nacionalne ideale nije nikad bila pokolebana, kao ni njegova živa vera kao pomazanika Božjeg. Markirajući svog rodoljubnog uverenja u životu morao da trpi i strada i da dolazi u najteža iskušenja, i pre kao i za vreme svetskog rata, presvetli dr. Učelini ostao je uvek postojan u svom iskrenom i otvorenom jugoslovenskom osećaju i veri poput onog surog krša, koji okružuje njegovo pastirsko stado.

Kada ga je ovih dana povodom pastirskog lista Katoličkog episkopata posetio opet i dopisnik beogradske »Politike«, presvetli biskup dr. Učelini odgovorio mu je:

»Ja znam što me čeka, a znam i što ću odgovoriti. Nikad u životu nisam se ustručavao da rečem što mislim i osećam, pak neću ni danas.

Vera nije bila u pitanju. Zato poslanicu nisam potpisao i ona nije oglašena u mojoj biskupiji.

Član sam jugoslovenskog Sokola, Bio sam i ostajem. Ne vidim u tome greha. Ako me pozovu da blagoslovim njihov rad, blagoslovitiću ga radi Boga. Radu Sokola u mojoj biskupiji nema prigovora, koji su osnova poslanice, i verujem, da ih neće biti.«

Pri koncu ove svoje izjave dodao je presvetli dr. Učelini, pokazujući Nedićevu knjigu »Srpska vojska i solunski front«, i ovo:

»Ovde vam je obračun koliko nas je koštalo krvi ovo što imamo. Koja je to sila koja hoće da nam ospori pravo na miran život i da nas razdeli? Ja verujem, da će se na kraju krajeva uveriti, da su im sva nastojanja uzaludna.«

Tako presvetli dr. Učelini, pastir katoličke crkve a i pastir dobri, narodni.

Pozdravi jugoslovenskom Sokolstvu

Povodom napada Katoličkog episkopata na naše Sokolstvo uprava Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije primila je sledeće pozdravne telegrama:

POZDRAV
ISTARSKIH EMIGRANATA
SARAJEVA

Sarajevo: Nečuveni atak na čast i ponos Jugoslavije, na sokolsku zastavu, na Sokolstvo, što je doprinelo našu slobodu, mi, emigranti krajevca, koji vapi za slobodom, zaklinjemo se, da ćemo čast naše zastave braniti sa zadnjom kapi krvi! Zaboravili su episkopi na doktora Sedeja, Dobrili i Strosmajera. Bačenu rukavicu primamo junački isto onako kao što je primljena naredba smrti junaka Gortana i žrtava Bazovice. Ovo je glas Istrana, koji su verni svome Kralju i majci Jugoslaviji. Živilo Sokolstvo! Živila Jugoslavija! Emigranti Julijske Krajine — sekcija Sarajevo.

POZDRAV
BRODARSKIH KAPETANA

Beograd: Klub brodarskih kapetana, ustajući protiv upućene poslanice Rimokatoličkog episkopata, pozdravlja Savez Sokola kraljevine Jugoslavije, izražavajući, da će kapetani biti budni stražari nacionalne ideje na rekama i Jadranu dične otadžbine sa širenjem sokolske ideje. — Za Klub brodarskih kapetana — predsednik: Janko Popović.

POZDRAV
BEOGRADSKIH SKAUTA

Beograd: Izvidnici i planinke-skauti beogradskog stega »Stari Bor« pozdravljaju bratske Sokole, izražavaju im svoje simpatije u borbi za sokolsko slovenske ideale i osuđuju nenacionalnu radnju Rimokatoličkog episkopata protiv jedinstva nacionalnog i državnog. Neka Sokolstvo buja i jača za dobro Jugoslovenstva i Slovenstva! Zdravo! Uvek spremni! — Beogradski skautski steg — starešina: Miodrag T. Ristić, sekretar: Jovan Crnogorac.

POZDRAV
JADRANSKE STRAŽE
PETROVAC n.m.

Petrovac: Mesni odbor Jadranske straže u Petrovcu na moru na svom godišnjem zboru najenergičnije protestuje protiv biskupske poslanice, šaljući braći Sokolima bratski Zdravo! — Predsednik: Magić.

POZDRAV GRADA ŠIBENIKA

Šibenik: Vijeće šibenske općine na svojoj sednici od 27 januara primilo je jednodušan zaključak kojim se osuđuje poslanica Katoličkog episkopata uperena protiv Sokolstva kraljevine Jugoslavije. Napadaj na Sokolstvo sa strane episkopata treba da već jednom otvori oči čitavoj Jugoslaviji. Osuđujemo poslanicu i čudimo se, da je mogla nesmetano niknuti na jugoslovenskom tlu. Kličemo: Da živi, cvate i napreduje Sokolstvo kraljevine Jugoslavije! — Načelnik: Karadžole.

POZDRAV
JUGOSLOVENSKE ČITAONICE
SPLIT

Split: Jugoslavenska čitaonica u Splitu, najstarije kulturno i nacionalno društvo na Jadranu, verno svojim tradicijama, sa svoje glavne godišnje skupštine, održane dne 29 januara o. g., duboko žali sve to nedavno u javnost ubačene neopravdane napadaje na naše jugoslovensko Sokolstvo, to pravo sabiralište svih čestitih sinova naše domovine bez obzira da li se oni krste, križaju ili se klanjaju. Jugoslavenska čitaonica upućuje Sokolskom savezu istinski bratski pozdrav i kliče mu: Neka i u buduću kao i do sada pronese kroz sve neprijateljske legije bilo s koje strane one dolazile svoj nepobedivi i neokaljani sokolski barjak, taj simbol bratstva i vernosti prema našoj ujedinjenoj dragoj otadžbini, prema našoj velikoj moćnoj Jugoslaviji! Neka živi Jugoslovensko Sokolstvo! — Za Upravu Jugoslovenske čitaonice u Splitu, predsednik: Ing. Krunoslav Rusanić.

LOVENSKO SOKOLSTVO

Dr. Miroslav Tirš u narodnom Panteonu

Sto godina posle svoga rođenja i uskoro 50 godina posle svoje smrti stupio je Tirš među one besmrtno sirove češkoslovačkog naroda, koji su ga vodili kroz burno doba prošlog i sadašnjeg stoleća sve do njegovog oslobođenja, u galeriju narodnih velikana, u češki Panteon u Narodnom muzeju.

Tiršovo poprsje u Narodnom panteonu

I zaista, Tirš svakako spada u red onih, koji su već mnogo decenija pre svetskoga rata imali na umu potpuno oslobođenje svoga naroda od tudinskog jarma, jer je Tirš takoreći tvorca plemenitog duha u češkoslovačkim legijama u ratu, a njegov duh i još danas vodi celokupno češkoslovačko i slovensko Sokolstvo.

Na ovoj svečanosti otkriva Tirševog poprsja u Panteonu, koja je održana u nedelju 29. januara o. g., češkoslovačko Sokolstvo zastupao je starosta ČOS br. dr. Bukovski, a bile su zastupane i sve praške župe i društva; matično društvo Praski Sokol zastupao je njegov starosta br. dr. Urban. Na ovom svečanom činu prezidenta Republike zastupao je njegov kancelar dr. Samal, a bili su prisutni i predstavnici vlade, senata, narodne skupštine, vojske i mnoštva nacionalnih organizacija. Svečanost je otvorio zemaljski predsednik dr. Sobotka, a nakon njegovog pozdravnog govora u ime Sokolstva zahvalio se starosta br. dr. Bukovski, što je dr. Tiršu narod ukazao ovu svoju najveću počast. Za br. dr. Bukovskim govorio je član pokrajinskog saveta dr. Kubišta o Tiršu, istakavši u svom govoru veliko značenje Tirševog rada za sav češkoslovački narod.

Tirševog poprsja, koje je sada otkriveno u češkoslovačkom Panteonu, rad je prof. Maržatka.

50 godišnjica odličnog sokolskog radnika

Brat dr. Rudolf Kržovak navršio je ovih dana svoju 50-godišnjicu. Njegov ime među sokolskim krugovima dobro je poznato. Kao dugogodišnji član predsedništva Češkoslovačke obce sokolske i predsednik organizaciono-pravnog odeljenja te referent za statistiku, brat dr. Kržovak uložio je veoma mnogo truda u svoj rad, koji kod ovako velike i složene organizacije, kao što je češkoslovačko Sokolstvo sa 52 župe i preko 3150 jedinica, svakako nije lak. Naročito pažnju posvetio je i posvećujući br. dr. Kržovak normalnom razvoju organizacionog rada. Njegovu 50-godišnjicu setio se je starešina dr. Bukovski u zadnjoj sednici starešinstva ČOS sa srdačnim govorom, i mi Jugosloveni čestitamo bratu Kržovaku i kličemo mu: Na mnogaja!

Sifne vesti iz češkoslovačkog Sokolstva

Ovogodišnje smučarske utakmice članstva ČOS održaće se u Radhoškim Beskidima od 9 do 12 februara. O programu već smo javili. — Kako je poslednja sednica Vitora odobrila nova pravila sokolskih društava, sada sve jedinice rade da izvedu promene dosadašnjih pravila u život. — Vestnik Sokolski raspisao je natečaj za sva društva, neka jave redakciji sve sokolske činovnike, koji su najmanje 10 godina već sokolski novinari po društvima. — Pregovori ČOS sa savezom češkoslovačkih smučara dosad još nisu završeni, ali ima mnogo izgleda, da će se naći nekakav kompromis među ova dva najjača faktora smučarstva u zemlji. Savez čl. smučara stoji naime na drugom stanovištu što se tiče registracije pojedinih smučara-takmičara, dok ČOS opet zastupa svoje čisto sokolsko mišljenje. — General češkoslovačke vojske brat Mikulaš Čila, poznati sokolski radnik i preratni prednjak, na-

vršio je ovih dana svoju 50-godišnjicu u potpunom zdravlju i čilom sokolskom radu. Brat Čila otišao je kao sokolski prednjak već 1905. godine u Odesu, gde je postao profesor za telesno vaspitanje i načelnik ruskog tamnošnjeg sokolskog društva. Za vreme rata stupio je među prvima u redove češkoslovačkih legionara te je postao zapravo prvi ruski podoficir iz ovih redova. I docnije, kada se vratio u domovinu kao general, nije zaboravio Sokol te je opet kao i pre rata, predano preuzeo sve funkcije, koje mu je poverilo članstvo njegovog sokolskog društva. — U Pragu održaće se od 5 do 11 febr. savezna prednjačka škola za umetno klizanje članica.

Biblioteka poljskog Sokolstva

Da se je počelo i u poljskom Sokolstvu sistematski raditi na vaspitanju članstva svedoči i izdavanje stručnih knjiga u malom džepnom obliku. Tako je izdala Malopoljska župa u Lavovu dosada već 14 malih brošura sokolskog sadržaja, obradenog u stručnoj formi, korisnoj za članstvo. Prva knjizica obuhvata pod nazivom »Bratstvo u češkom Sokolu« niz bratskih primera iz sokolskog života; u drugoj brošuri nalaze se uputstva za rad starešine (prezesa) i načelnika i t. d. Poslednja knjizica, koja je izdata, sadržava kratak historijat poljskog Sokolstva te donosi i slike osnivača poljskog Sokolstva braće Jana Dobžanskog, Josefa dr. Milereta, dr. Piaseckog, Antonija Durskog i t. d. — Ove knjizice prodavaju se po veoma niskoj ceni od 25 groša do jednog zlotā.

Raskol u lužičkom Sokolstvu

Kako već spomenusmo, na skupštini katoličke Sokolske župe Čišinski zaključeno je na predlog saveznog načelnika Jana Mješankana, da se, obzirom na Nemece, izostavi u nazivu pojedinih sokolskih društava ime »Sokol«. Istovremeno je zaključeno da se zatraži odobrenje društava od katoličkih crkvenih vlasti. — Ovaj zaključak vredi za sada samo za katolička sokolska društva spomenute župe, ali sigurno je, da će se ovaj predlog pojaviti isto tako i na samoj glavnoj skupštini saveza. Kako izveštaju »Serbske Listice«, u društvu Pančice već je na glavnoj skupštini izvršena promena imena i pravila u ovom novom pravcu te se sada ovo društvo ne zove više Soko, nego »Serbska čelozvučovačka jednota«. Međutim u evangeličkoj sokolskoj župi Lubin o promeni imena Soko niko ne će ni da čuje. Zato postoji opravdana nada, da će ipak među Lužičanima ostati sokolska organizacija i dalje na radu, pošto od 200.000 Lužičana ima ih više od 90%, koji pripadaju evangeličkoj veri, pa i Sokolstvo među njima je mnogo bolje razvijeno nego kod katoličkih Srba. Iako se i pocepa sadašnji lužički Soko, odnosno njegov savez, u dve organizacije, u sokolsku i navodno bezbojnu, ipak se zna, da će ova potonja biti osnovana sasvim na katoličkoj osnovi, te će svako društvo trebati da bude priznato i po crkvenoj vlasti i dobiće i svog svećenika. Ovaj raspcep, iako tvrde poznavaoći prilika, plod je rada čeških Orlova, koji i šire sada među Lužičanima brošuru »Baklja pravde«, koja je u stvari prevod brošure biskupa dr. Srebrnića »Tiršev duh« a koju su, kako pišu brnske »Lidove Novine« češki Orlovi iz Brna rasturili među katoličke Lužičane. — Glavna skupština saveza održaće se 3. marta u Budišinu, koja će doneti definitivnu zaključak o ovoj stvari. Svakako župa Lubin neće podležiti te će po potrebi i sama raditi dalje u pravom sokolskom pravcu.

Sokolska akademija u Rakojdahu i Rakojdahu u Lužici

Na dan 25. o. m. Sokolsko društvo Rakojde održalo je svoju telovežbenu akademiju zajedno sa sokolskom proslavom 75-godišnjice br. Marka Smolera, 60-godišnjice Arnošta Holana, činovnika društva u Poršicama te 50-godišnjice br. Jana Haješa. Na akademiji bila su zastupana sva društva župe Lubin, savezno predsedništvo s tajnikom i podnačelnikom, župski starešina brat Mercin Novak i predsednik »Domovine« g. Kržižan. Župski starešina je posle otvorenja akademije održao govor, a zatim je otpočeo opširan program akademije. Nastupile su sestre s blistavim palicama i zatim s teškim slerskim vežbama; braća pak odvećbala su veoma teške sastave na razboju i t. d. Savezni podnačelnik recitovao je nekoliko sokolskih pesama, a nakon toga sledili su srpski nacionalni plesovi i t. d. Akademija je uspevala vrlo dobro te je dokazala, da društvo u Rakojdahu radi na sokolskoj stvari veoma predano. Govorio je i predsednik »Domovine« evangelički sveštenik Kržižan, koji je naročito podvukao velike zasluge Sokolstva za nacionalnu srpsku stvar.

(Nastavak sa 1 strane)

POZDRAV RATNIH DOBROVOLJACA

Beograd: Povodom napadaja Katoličkog episkopata protiv našeg Sokolstva izjavljujemo, da ćemo kao stari Sokoli dobrovoljno uvek širiti sokolsku ideju i ostajući verni Tirševom programu slovenske i čovečanske ideologije biti uvek avangarda progresističkih ideja istinske demokratije, slobode i bratstva. — Uz bratski i sokolski: Zdravo! — Za Glavni odbor predsednik: Lujo Lovrić.

Mokrin: Sa svoje redovne godišnje skupštine pridružujemo se protestu naše braće Sokola i zajednički ustajemo protiv razornog rada naših zajedničkih neprijatelja. Kao i dosada tako i u buduću naše je staro geslo bilo i ostaje: Sve za Kralja i Otadžbinu! Živeo Kralj Aleksandar! Živeo nerazdeljiva Jugoslavija! — Predsednik Dobrovoljačke organizacije — Zarko Reljin.

Sombor: Mesna organizacija Ratnih dobrovoljaca u Somboru na svojoj redovnoj godišnjoj skupštini održanoj 29. januara 1933. g. osudila je poslanicu Katol. episkopata te pozdravlja Sokolstvo kraljevine Jugoslavije sa željom da istraje na vaspitanju omladine u bratskom i jugoslovenskom nacionalnom duhu za dobro Kralja, nedeljive Jugoslavije i jedinstvenog jugoslovenskog naroda, jer će samo nacionalno svesna omladina umeti da stane nasuprot i zbrisi sve unutarne i spoljašnje neprijatelje naše kraljevine slobode. Živeo Kralj! — Predsednik: Dr. Jovan Konjović.

POZDRAV OMLADINSKIH ORGANIZACIJA

Zagreb: Vrhovno veće kao centralna uprava omladinskih organizacija Mlade Jugoslavije ogorčenjem osuđuje akciju Katoličkog episkopata, uperenu protiv našeg junačkog Sokolstva kraljevine Jugoslavije, koje je sigurnost i snaga naše jugoslovenske nacije i velike i moćne kraljevine Jugoslavije. Neka jugoslovensko Sokolstvo sa najvećim prezirom pregazi ovu protujugoslovensku akciju i neka visoko digno sokolski barjak i vazda nosi smelo napred, jer pod njim se kupi svekoliki jugoslovenski narod. Omladina Mlade Jugoslavije obećaje, da će vazda štiti interese jugoslovenskog Sokolstva i čvrsto stati u obranu sokolske misli. Izričući veliku ljubav naprama bratskom Jugoslovenskom Sokolstvu, šaljemo naše tople bratske pozdrave i kličemo: Živeo Jugoslovensko Sokolstvo! Živeo uzvišeni Starešina Prestolonasni. Petar! — Vrhovno veće omladinskih organizacija Mlade Jugoslavija.

POZDRAV JUGOSLOVENSKE KOLONIJE I JUGOSLOV. UNIVERZITETSKO OMLADINE IZ NANCY-A

Nancy: Jugoslovenska univerzitet-ska omladina u Nancyu sa najvećim bolom protestuje protiv poslanice Katoličkog episkopata. Velikodostojanstvenici katoličke crkve zaboravljaju, da su građani slobodne Jugoslavije i da oni postoje radi naroda, a ne ovaj rad njih. Jugoslovenski narod negovao je ljubav prema svojim pastirima da ga čuvaju i ujedinjuju. U toku minulih vekova oni koji su stvarali našu zajedničku otadžbinu, verovali su samo u jednog Boga sa geslom: brat je mio, ma koje vere bio. U času, kad neprijatelji napadaju i tendenciozno optužuju, narodu je potreban mir i spokojstvo unutra, da bi bio što jači spolja. Dolje rušitelji narodne sloge! Živeo Soko kraljevine Jugoslavije! — Živeo Jugoslovenska kolonija i Jugoslov. univerzitet-ska omladina u Nancy-u.

POZDRAV SREDIŠNJEG ODBORA UDRUŽENJA RATNIH INVALIDA

Beograd: Središnji odbor udruženja ratnih invalida uzima živog učešća u odbrani od nezastuženog napada na veliku ideju Jugoslovenskog Sokolstva, koja je bila vodilja u stvaranju velike i nedeljive Jugoslavije. Živio Soko Kraljevine Jugoslavije! — Središnji Odbor.

REZOLUCIJA STUDENATA DOMA NJ. VEL. KRALJA ALEKSANDRA I U BEOGRADU

U četvrtak 19. januara o. g. zam. starešine Saveza SKJ br. Đura Paunković primio je u prostorijama Saveza u Beogradu deputaciju studenata iz Doma Nj. Vel. Kralja Aleksandra I u Beogradu, a koja je predala rezoluciju sa 150 potpisnika u ime svih studenata Doma, a povodom napadaja Katoličkog episkopata na naše Sokolstvo.

Rezolucija glasi:

Budući svesni, da nam je naša Otadžbina najveće dobro ovoga sveta za koje treba da živimo i umremo, mi, studenti nastanjeni u Studentskom domu zadužbini Nj. Vel. Kralja Aleksandra I, izjavljujemo, da ćemo u svako

doba gordo stati na branik naše mile Otadžbine i žrtvovati se za njenu sreću i napredak.

Znajući, da je Soko kraljevine Jugoslavije naša najlepša nacionalna ustanova, čiji je program: Otadžbina, jedinstvo, sloboda, jednakost i sloga, a stojeći na stanovištu, da Sokolstvo kao ideja slobode priznaje slobodu uverenja i misli, a naročito poštuje svako versko uverenje i osećanje, jer smatra da je vera najsvetiji deo unutrašnjeg života svakog pojedinca, što je naročito dokazano poslednjih dana, kada je naš Soko ustao da se energično brani od nepravde na njega upravljanih napadaja, našli smo se pobudeni, da se svi upišemo za članove Sokola kraljevine Jugoslavije, što danas i činimo, dajući ovde svoje potpise i kličemo: Živeo Jugoslavija! Živeo Kralj! (Slede potpisi).

Sokolska radio - predavanja RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 3. o. m. predaje br. dr. Ignjat Pavlas o temi: »Organizacija jugoslovenskog Sokolstva«;

dne 10. o. m. predaje br. Radomir D. Gačić o temi: »Fiziologija telesnog vežbanja«.

Predavanja drže se svakoga petka između 19 i 20 časova.

Eventualne izmene u pogledu časa držanja predavanja slušači radia mogu doznati iz službenog lista radio-stanice »Radio Beograd«, odnosno iz objava u dnevnim novinama, ukoliko to i inače ne bude objavljeno u našem listu.

Lep primer sokolskog socijalnog shvatanja

U Rakovniku, sedištu Sokol. župe Rakovničke, postoji jedna tvornica, čiji su vlasnici poznati sokolski radnici. U ovoj tvornici, u kojoj su zaposleni sami Sokoli, do danas nikada nije bilo štrajkova i sličnih pokreta, a i vlasnici

sami u ovo teško privredno doba nisu otpustili ni jednog radnika niti su im snizili plate.

U poslednje vreme pak grad Rakovnik raspisao je unutrašnji zajam, kako bi mogao da otpočne izvođenjem javnih radova, da bi se na taj način bar donekle ublažila besposlica. Gradska opština, među ostalima, obratila se je u tu svrhu i na sva veća preduzeća pa i na ovu sokolsku tvornicu. Njeni vlasnici ne samo da su se odazvali tome pozivu, već su štaviše umesto pozajmice naprosto odmah darovali gradu iznos od 30.000 Kc. Prinašajući ovaj svoj veliki obol za provadanje opštinskih radova, ovi tvorničari-Sokoli dali su time i priliku, da izvesan broj besposlenih poštenim radom zasluži svoj kruh, čime će lakše preživeti crne zimске dane. Zaista lep, sokolski primer! (Slede potpisi).

Češkoslovačka sokolska javnost i biskupska poslanica

Biskupsku poslanicu Katoličkog episkopata u Jugoslaviji češkoslovački sokolski listovi pa i dnevni samo su registrirali, a neki kao i »Vestnik Sokolski« doneli su je u izvatku. Odgovor međutim Saveza SKJ na ovu poslanicu doneli su svi češkoslovački listovi, koji redovito donasaju vesti i članke iz sokolskog života.

Tome je skrenuta pažnja na ovo pitanje i češkoslovačkih Sokola, koji će moći prema tome da presude, s kojim se samo sredstvima juriša na jednu najveću jugoslovensku nacionalnu organizaciju, koju s braćom na severu vežu najsrdačnije bratske veze. U poslanici Katoličkog episkopata, kako je poznato, spomenuti su i češkoslovački Sokoli i navedene njihove tobožnje izjave u pogledu vere.

U nakladi Jugoslovenske sokolske matice izišla je glazba za proste vežbe članica i ženskog narastaja za klavir. Cena svakom komadu 20 dinara. — Dobiju se također u prepisu i note istih vežbi za puhačku muziku.

Sokolska župa Varaždin i biskupska poslanica

Poslednja poslanica Katoličkog episkopata izazvala je opravdano ogorčenje i revolt ne samo u sokolskim redovima nego i u svojoj našoj javnosti.

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije i sve naše jedinice odgovorile su već dostojanstveno na ovaj ničim neizazvani i nečuveni napadaj.

U 4 broju našega lista objavili smo doslovno ceo tekst poslanice, uvereni da ćemo njezine podle namere najbolji osjetiti na taj način ako za njezin sadržaj sazna sve naše članstvo i ako se tako svakome dađe priliku da se nadosredno uveri o neverovatnim neistinama, insinacijama i klevetama koje su u njoj nabačene na Sokolstvo.

Mi ćemo jedno za drugim dokumentarno oprovći sve u poslanici konkretno navedene slučajeve, da se vidi s kakvim izvrtnjem činjenica se radilo prilikom sastavljanja poslanice.

Navodimo ovde raspis Sokolske župe Varaždin, koji se odnosi na slučajeve navedene u poslanici u vezi sa tom župom. Raspis glasi:

Braća i sestre!

Svima vam je poznata poslanica Katoličkog episkopata kraljevine Jugoslavije, koja je izdana s biskupskih konferencija u Zagrebu 19. XI 1932.

Ta je poslanica predana glavi katoličke crkve u Vatikanu te je u čitavom Rimu, kao i u ostalim centrima naših neprijatelja, naišla na najbolji prijem.

Otštampana je u katoličkim novinama, a na 8 i 15. januara o. g. pročitala u katoličkim crkvama.

Na tu poslanicu, koja je puna neistina i drskih napadaja na Sokolstvo, koje je uvek, verno svojim uzvišenim idealima, propovedalo samo ljubav i bratstvo između pripadnika raznih plemena i vera, ne bi se ni obazreli, već bi ju s prezirom i gnušanjem mimoišli, da se ista na dva mesta ne spoiti i na Sokolstvo naše župe.

Na prvome mestu spominje se, da je uprava naše župe zabranila jednome društvu u okolici Varaždina da njezini članovi prisustvuju verskim obredima. Prema komentarima pojedinih svećenika odnosilo bi se to na društvo Varaždinske Toplice, od kojeg je društva uprava župe primila dopis, da nikada nije niko zabranio članovima tog društva prisustvovanje bilo kojemu verskome obredu.

Svesna zamašnjosti svoje tvrdnje, uprava župe izjavljuje, da uopće nigde i nikada nijednom društvu, četi ili članstvu nije zabranila prisustvovanje ili sudelovanje na kakovoj verskoj ili crkvenoj slavi, obredu ili slično pa takovu obedu spomenute poslanice otvoreno naziva neistinom.

Na drugome mestu iste poslanice tvrdi se, da je na sletu varaždinskozagrebačke župe (?), održanom 11 sep-

tembra 1932. g. u Krapini, došlo do ispada protiv vere i svećenstva. Na to odgovaramo, da varaždinska župa kao i ni jedno njezino društvo, četa ili članstvo u godini 1932. nije uopće sudelovalo na nikakvome sletu ili na kakovoj sokolskoj priredbi u Krapini, prema čemu je i ova tvrdnja te poslanice svesna neistina!

Nasuprot pak svima vam je dobro poznato, da je Sokolska četa Crešnjev, nakon toga što su društva Kotoriba, Gornji Mihaljevec i Strigova te čete Sv. Ilija, Biškupec, Jalžabet i Kamnica već dale po svećeniku blagoslovili svoje barjake, zamolila intervenciju uprave župe kod nadbiskupskog Ordinarijata u Zagrebu, da svećenik iz Sv. Ilije, blagoslovi i njezin barjak. Upravi župe odgovoreno je od spomenutog Ordinarijata, s potpisom nadbiskupa g. dra. Bauera, da isti ne dozvoljava blagoslov sokolskih barjaka jer se je neko sada, 48 godina nakon smrti osnivača Sokolstva, velikog češkog rodoljuba i naučenjaka, dra. Mirolava Tirša, setio da bi on mogao biti bezbožac i bezverac.

Zaboraviše međutim da je svećenstvo blagoslovalo truplo pokojnog Tirša, da su brojni svećenici otpratili njegovo telo na groblje, o čemu nam svedoče brojne slike i očevidci onog veličanstvenog pogreba, kome je prisustvovala sva nacionalna Češka. A zaboraviše isto, da su uvek i svagde do sada, iako je Sokolstvo uvek stajalo uz Tirševu sokolsku ideologiju, blagoslivljali sokolske barjake ako su to Sokoli zahtevali.

Pa zar su naši Sokoli bezbožci i bezverci zato, jer mole da se na svetoj njihovoj, na njihov barjak zavetnoj i Božji blagoslov, dok su oni, koji ga uskratili, pravi sinovi crkve i propovednici Isukrstove nauke?

Nije li ipak značajno i to, da se odbija posveta sokolskog barjaka i tako podlo kleveče Sokolstvo sada kad je ono ujedinjeno, kad je zakonom zaštićeno i kad mu je na čelu Njegovu Visočanstvo Prestolonaslednik, dok se sastavljajući poslanice nisu dosad našli ponukani da donesu poslanice protiv otvorenih i potajnih neprijatelja naroda i države naše, već u ovo teško doba žele da izazovu borbu brata protiv brata, služeći tako, ma i nesvesno, onima, koji blagoslivlju crne koluše, kome teže da nam otmu i daljnje krajeve naše!

Znamo, da je svećenstvo bilo prisiljeno da pročita »pastirsko pismo«, koje spominje »Ciljeve i puteve Sokolstva«, ali poslanica furtivaški ne spominje one stavke tih »Ciljeva i puteva Sokolstva«, koji vele: »Sokolstvo kao ideja slobode priznaje i slobodu uverenja i misli svakoga pojedinca.« Sokolstvo naročito poštuje i svako versko uverenje i osećanje.

»Usled toga Sokolstvo je dužno da jednako poštuje i ispoljava svako versko uverenja i osećanja. Svaki pripadnik sokolske organizacije može slobodno da izvršava zapovesti i propise svoje vere i crkve.

Bilo je međutim i svećenika koji ne htede pročitati te poslanice, jer su pravi sledbenici velikog biskupa Štromajera i znamenitih svećenika i rodoljuba Račkoga, Kreka i drugih, od kojih bi mogli navesti nebrojene izjave u korist Sokolstva. Navodimo samo reči kotorskog biskupa Učelinija, čije se ime ne nalazi među potpisnicima poslanice, a koji je na jednom sokolskom zboru rekao:

»Na jednom biskupskom sastanku u Zagrebu izjavio sam, da u jugoslovenskom Sokolstvu nijesam nikada ništa zapazio čime bi se vrijedali vjerski osjećaji našeg naroda, ali opazio sam sve ono čime se jača vera u jedinstvo jugoslovenskog naroda i snage naše države!«

I u redovima naših jedinica ima svećenika, koji vrše sokolske funkcije, a ima i takvih koji su prijateljski raspoloženi spram Sokolstva. Na njih apelujemo, da i nadalje šire uz veru i ljubav među jednorukom braćom.

Ne osvrćući se na sve ostale klevete tog nazovi »pastirskog pisma«, koje svećenici moradoše pročitati u svetom svećeničkom ruhu, sa oltara i

s evanđeljem u ruci, pozivamo svu braću i setre da dostojanstveno i savršeno mirom, svesni činjenice, da su pripadnici jedne ogromne sveslovenske organizacije, kojoj se dive i kulturni narodi, a pred kojom drhću svi oni koji bi želeli povratak u ropstvo i sredovekovni mrak, predu s prezirom na te naručene napadače, i da izbegavaju svaku nepotrebnu borbu i sukobe. Neka stisnu svoje redove i ustoutruč svoj rad za dobro Naroda, Kralja i Otadžbine. To će im biti najbolji odgovor kad neće polučiti, željena uspeha! A mi smo uvereni, da će državne vlasti, ma i zakonima u ruci, znati pozvati na odgovornost one, koji su donesavši tu poslanicu, drznuli nabaciti blatom na Sokolstvo, koje je sve u službi Naroda, Kralja i Države i da će izagnati i poslednje ostatke one družbe, čiji pripadnici umoriše bezbroj onih što učije da se zemlja kreće — koji spalije i ubiše tolike učenjake i prosvetitelje, samo da svagde i na svakome mestu učvrste vlast Rima.

Isto se tako uzdajemo u vodstvo našeg Sokolstva, u bratski Savez Sokola kraljevine Jugoslavije, da će najenergичnije tražiti punu zadovoljstina za sve klevete i uvrede nanesene vodstvu Saveza i njezinim jedinicama, koje ni ovaj prvi podli ali proračunani napadaj neće smesti niti odvratiti od uzvišenih sokolskih ideala! —

Ali je ovaj dom i Božji hram. Sve ono što će se u njemu učiti, od Boga je. Ljubav prema bratu svome, ljubav prema rodu, red i rad, poslušnost prema starešinama i starijima, bratska i narodna sloga, žrtva, čilost i zdravlje — sve je to po Bogu i od Boga; sve su to darovi Božji, putevi i načini koji vode Svevišnjemu! Naročito ističem zdravlje. Ono je veliki dar Božji, potrebit svakom čoveku, ne da se ukloni bolesti i njezinim posledicama, nego više zato da što bolje i što dulje odgovori svojim dužnostima, koje mu je Bog odredio, a te su: rad i briga za obitelj svoju, za narod svoj, za državu svoju i za celo čovečanstvo. Sav ovaj rad je veliki Božji zadatak, koji moramo za života vršiti na opšte dobro, a bolestan čovek, bolestan ponajviše svojom krivnjom, ne može da udovolji ovim zahtevima, koji su u isto vreme i božji. Sokolska ideja zato propaga zdravlje i čilost ne zbog sporta, nego zbog toga da čovek bude fizički jak i da ispuni svoj nacionalni i socijalni zadatak, božji zadatak.

Zbog toga ovaj dom je i božji hram, gde će se neumorno slaviti Boga redom, bratskom i narodnom ljubavi, ctičnom naukom, uzornom poslušnošću i samopregorom, kako to uči i zahteva sokolska ideja.

Zato Ti, o veliki Bože, Bože napaćenog naroda našeg, blagoslovi ovaj dom sokolske jugoslovenske misli i žrtve. Blagoslovi Soko kraljevine Jugoslavije i usliši ga uhom svojim kad vapije Tebi s kraljem Davidom: »Ne-ka drugi umnožavaju idole svoje, neka trče ka tudincima; ja tudincu neću levati krvavih naleva, niti ću metnuti imena njihova u usta svoja.« (Ps. 16. 4). A kad, o Bože, pogleda na gnjusnu rabotu izdajice, nek se uteši rečima okrunjenoga proroka: »Kopa jamu i pade u jamu, koju je iskopao; zloba njegova obrati se na glavu njegovu i zločinstvo njegovo pade na teme njegovo.« (Ps. 7, 15—16).

Čuvaj, o Bože, krila našeg Sokola, kojima štiti narod svoj! Očuvaj ga od otrova neprijatelja njegovih — vanjskih a još više nutarnjih! Očuvaj ga od crnih orlova, koji se gnezde u pitomom našem narodnom i slovenskom gaju, koji se crnim kljunom i crnom dušom zaleću u dedovinu našu! Očuvaj ga od lažnih proroka koji kao vuci u janjećoj koži razdiru dušu i slouu naroda, koji kao tudinski sluge služe tuđim interesima i neće da mole blagoslov neba za svoj narod za ovu svetu sokolsku ideju, nego je proklinju u otrovu duše svoje!

Čuvaj, o Bože ovaj dom, ovaj hram, jer ga je sagradila sloga i ljubav! Dugim životom odbari one, koji su radili na njegovom ostvarenju! Da vide sinovi sinova svojih i budu časćeni na zemlji! Useli se u ove dvorane svojim blagoslovom, milošću i Duhom! Mole te suze, mole te vapaji celog tvog jugoslovenskog naroda! Amen!

članstva protiv nečuvnog napadaja katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Kličemo: Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Sokolsko društvo Beograd I. — Starešina: Jovo Bakić.

Indija: Sokoli Indije s ogorčenjem protestuju protiv svake težnje uperene protiv jedinstva jugoslovenskog naroda i jedinstva otadžbine izražene u napadaju katoličkog episkopata na Sokolstvo. Primite izraz naše nepokolebivosti. Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Starešina: Vojinović. Tajnik: Lozjanin.

Vrdnik: Duboko potreseni napadajem episkopata na Sokolstvo osudujemo taj njihov korak, a svesni da u svojim ciljevima uspeti neće. Ostajemo i nadalje verni Kralju i Otadžbini spremni da za nje položimo svoje živote. Iz dubine sreća svoja kličemo: Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Sokolsko društvo Vrdnik.

Nikinci: Članstvo Sokolskog društva Nikinci na svojoj izvanrednoj skupštini izrazuje iz dna duše svoje ogorčenje i prezir protiv poslanice rimokatoličkog episkopata. Molimo bratski Savez da na nadležnom mestu bude tumačem naše nepokolebive vernosti sokolskoj ideji i svome starešini Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru. — Sokolsko društvo Nikinci.

Loznica: Sokolsko društvo u Loznici sa najvećim ogorčenjem protestuje protiv bljutavih ispada katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Svi Sokoli živote i imovinu založice za odbranu Kralja i otadžbine. Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! Zdravo! — Starešina: Marčić.

Deliblato: Ovašnje Sokolsko društvo duboko povredeno ispadom katoličkog episkopata protiv Sokolstva, zavetuje se da će verno svojim idealima vazda čuvati jedinstvo države i naroda, a najodlučnije braniti svetost sokolskih ideala. Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Uprava društva.

Grocka: Ogorčeni napadajem na Sokolstvo, a koji su sa strane katoličkog episkopata učinjeni samo zato jer je Sokolstvo nosilac nacionalne i državne misli, protestujemo protiv ovakvih ispada, pa izjavljujemo da će Sokoli Grocke i dalje ostati verni svojim idealima kličući: Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Starešina: Radostavljević.

Kovin: Sokolsko društvo u Kovinu ogorčeno je napadajem katoličkog episkopata na Sokolstvo, pa odlučno prosvetuje protiv ovakvog razornog rada. Zivela Jugoslavija! — Starešina: Kršnar.

Šabac: Osudujemo razorni rad neprijatelja narodnog jedinstva, a koji su dosada svoje prajane namere izneli u poznatoj episkopskoj poslanici. Sokoli Šapca ne poznajuć verske netrpeljivosti kao i dosada i u buduću budno će stajati na braniku otadžbine kao verni čuvari narodnog jedinstva i čistote sokolske ideje. U najvećoj odanosti spremni na odbranu Kralja i otadžbine kličemo: Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Starešina: Dr. Tufegdžić. Tajnik: Jovanović.

Arandelovac: Duboko uzbuđeni zbog nerazumne akcije katoličkog episkopata dižemo svoj glas prosveta protiv naumljenog rušenja narodnog i državnog jedinstva. Molimo da se slo u korenu saseče i pribavi dolična zadovoljstina povredenoj sokolskoj časti, a napadače dozove pameti da poštuju zemaljske zakone. Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Starešina: Andra Milovanović. Tajnik: Milan Anić.

Beograd: Sokolsko društvo Beograd III najenergичnije protestuje protiv napadaja na Sokolstvo od strane katoličkog episkopata putem poslanice. Kličemo iz sveg srca: Da živi Kralj i velika Jugoslavija! — Zdravo! — Starešina: Dobra M. Bogdanović.

Petrovac: Uprava Sokolskog društva u Petrovacu na Mravi na svojoj sednici od 15 o. m. sazvano je povodom napadaja katoličkog episkopata protiv Sokolstva najenergичnije protestuje protiv ovakvog razornog rada i rušenja državnog i narodnog jedinstva kao i napadaja na Sokolstvo.

Iz telovežbačkog sveta

STANJE TELESNOG VASPITANJA U SOVJETSKOJ RUSIJI

Svakako smisao za telesno vaspitanje u predratnoj Rusiji nije bio bogzna kako raširen među narodom. Osim nekoliko sportskih društava i klubova po većim gradovima, te oko stotine društava, većinom osnovanih u poslednjem desetleću pre velikog rata, u Rusiji nije telovežba bila niti propisana kao obližatan predmet u gimnazijama, niti se nije u onoj meri gajila po vojnim školama, kao što bi to bilo potrebno. U manjim naseljima, pa i u varošicama, bila su gimnastička društva ili sportski klubovi sasvim nepoznate institucije. Posle pobeđe boljševičkog režima već u 1919 godini zaključeno je u ruskoj sovjetskoj vladi, da preuzme sve telesno vaspitanje i njegovo sprovođenje među narodom u ruke najpre Sveopšti vaspitni vojnički odbor, a docnije je osnovan naročiti Viši sovjet fizičke kulture. Sva telovežbačka i sportska društva privatne inicijative raspuštena su već u vremenu od 1921 do 1923, a isto tako i sokolska društva. Posle raspusta u Rusiji nije postojala nikakva telovežbačka organizacija: državna, koju su namcravali osnovati sovjeti je stvarno postojala samo na hartiji, a privatne su bile raspuštene i proganjene. Samo u Gruziji mogla su po-

Da živi čuvar državnog jedinstva naš uzvišeni Kralj Aleksandar I! Da živi Jugoslavija! — Starešina: Dr. Radomir Naumović. Tajnik: Živko Stevanović.

Beograd: Sokolstvo društvo Beograd IV sa najvećim ogorčenjem protestuje kod Vas povodom poslanice katoličkog episkopata protiv Sokolstva, kojom katolički kler sa crkvene govornice proklinje majke koje šalju svoju decu u sokolanu i kojom je učinjena duboka povreda sokolskih osećanja, jer ugrožavaju najsvetije ideale svih iskrenih Jugoslavena i Sokolstva. Molimo za zaštitu. Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Starešina: Dr. Stevanović. Tajnik: Simeunović.

Ljubovija: Ogorčeni povodom poslanice katoličkog episkopata protiv Sokolstva manifestujemo ovim putem naše negodovanje pridružujući naš protest opšteg ogorčenja svih dobrih Jugoslavena bez obzira na pleme i veru ostajući verni narodnom i državnim jedinstvu i idejama našeg Sokolstva. Kličemo: Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Starešina Sokolskog društva Ljubovija: Radomir Prodanović. Tajnik: Dorde M. Popović.

Lajkovac: Poslanica katoličkog episkopata koja uzbuđuje jugoslovensku javnost jasan je dokaz namernog rušenja državnog i narodnog jedinstva te ogorčeni ovim napadajem jugoslovenski Sokoli najenergичnije protestuju protiv razoritelja jugoslovenskog narodnog jedinstva i zavetuju se, da će se čvrsto zbiti u sokolske redove na čelu sa svojim junačkim i uzvišenim Kraljem Aleksandrom I za koga će i svoje živote položiti. Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Za Sokolsko društvo Lajkovac starešina: Konstantin Pavlič.

Smed. Palanka: U danima kada svaki iskreni rodoljub radi na duhovnoj i ekonomskoj konsolidaciji naše lepe zemlje katolički episkopat objavio je svoju poslanicu protiv našeg Sokolstva. Sokoli Palanke Smederevske čvrsto stojeći pri svojoj ideologiji jugoslovenskog i državnog jedinstva i svesni da je današnja Jugoslavija zamisao najplemenitijih jugoslovenskih duhova a delom naših najboljih sinova kao i da je sloboda, opstanak i budućnost jugoslovenske Nacije mogućna samo u jednoj i nedeljivoj državi, osuduju poslanicu katoličkog episkopata protiv Sokolstva pa mole bratski Savez za dejstvo da se prema tvorcima pomenutog defetističkog akta primene postojeći zakoni naše zemlje. Doista je bilo popuštanja, ne dajmo da nam preko naših državljana stranci podričaju državno i narodno jedinstvo niti ma ko da ruši temelje našeg Sokolstva. Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! Zivelo Sokolstvo! Zdravo! — Za Sokolsko društvo prosvetar: Dr. Ivan Manojlović. Starešina: Dr. Milivoje Vasić.

Požarevac: Sokolsko društvo u Požarevcu protestuje protiv poslanice katoličkog episkopata upućenu protiv Sokolstva i osuduje svaki pokret uperen protivu jugoslovenskog naroda i države. Stojeći uvek na braniku naše jedinstvene države i integralnog jugoslovenstva kličemo: Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Starešina društva: Sreta Kuzmanović.

Obrenovac: Sokolska četa u Stubinama najmanje pero sokolskog krila jugoslovenskog Sokola najenergичnije protestuje protiv neprijatelja bio on u crnoj košulji ili u crnoj rizi koji ruši jedinstvo Jugoslavije. Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Starešinstvo čete.

Pačevo: Sokolska četa Starčevo povodom poslanice katoličkog episkopata koja je uperena protiv Sokolstva ovim najenergичnije protestuje protiv iste i kliče: Ziveo Kralj! Zivela jedinstvena Jugoslavija! Ziveo jugoslovenski Sokol! — Uprava sokolske čete.

Pačevo: Sokolska četa Banatsko Novo Selo osudujući antisokolski separatistički rad katoličkog episkopata stavljamo na raspoloženje sokolsko požrtvovanje za sokolsku ideju i jedinstvo Jugoslavije. Dole otpadnici! Ziveo Kralj! Zivela nedeljiva Jugoslavija! — Sokolska četa.

(Nastaviće se)

Sokolski dom — Božji hram

(Govor jednog katoličkog svećenika prilikom osvećenja Sokolskog doma.)

— Vrlo rado sam se odazvao pozivu časnog Starešinstva i braće Sokolova, da po katoličkom obredu izvršim osvećenje ovoga doma.

Ja sam to i rado učinio, jer smatram da je ovaj dom narodni hram i Božji hram.

Narodni je ovo hram, jer je sagrađen priložima jugoslovenskoga naroda; jer je sagrađen u nacionalne svrhe. U njemu treba da se okuplja i razvija mlada narodna snaga i zdravlje. U njemu će se učiti najveća ljubav posle božje — ljubav prema rodnoj grudi, ljubav prema braći sunarodnicima, ljubav koja gordo prelazi preko svih plemenskih, verskih i partijskih razlika; ljubav koja obuhvata celo jugoslovenski narod i celo Slovenstvo. U ovom hramu učije se narodna sloga, učije se da se ni pod koju cenu ne sme razdvajati naš narod, jer ga je Bog ujedinio. A Sveto pismo uči: »Što je Bog ujedinio, čovek nek ne razdvaja«. U ovom hramu učije se bratska

ljubav po velikom i svetom sokolskom načelu, da su svi pripadnici naroda međusobna braća. Ta će jugoslovenska braća prebivati ovde zajedno, a to je i Bogu drago, jer Sv. pismo uči: »Kako je lepo i krasno, kad sva braća žive zajedno, jer je tu utvrdio Gospod blagoslov i život do veka! U ovom će se hramu učiti, da se treba žrtvovati za braću svoju i da svaki pojedinac treba da na oltar Otadžbine, narodne sloge i spasa žrtvuje sve svoje: i imetak i položaj i interes, čak i život svoj. U ovom hramu ozdraviće mnoga zalutala mladenačka duša, jer će u njegovom ojačanom telu biti i jaka duša, kako su to i stari Rimljani smatrali: »Zdrava duša u zdravom telu!« Ovaj hram će mnoge mlade duše oteti razuzdanom, lenjivom i pokvarenom životu, skitanju po zabitnim mestima i zagušenim lokalima, a okupiti ih na svome ognjištu zdravlja i reda. Njihove će misli skrenuti od bolesnih fantazija i uputiti zdravom putu. Ovaj hram će naučiti mlade ljude redu, a disciplina je najbolji savetnik i voda mladosti. —

Zbog svega ovoga, ovaj je dom narodni hram sa svetom i uzvišenom zadaćom.

Protestni telegrami

sokolskih župa, društava i četa protiv poslanice Katoličkog episkopata

(Nastavak)

Beograd: Sokolsko društvo Beograd VII ogorčeno napadajem katoličkog episkopata na Sokolstvo traži odlučne mere protiv takvih napadaja i u buduću. Osudujemo ovakav destruktivni rad protiv države. Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Sokolsko društvo Beograd VII.

Smederevo: Ogorčeno protestujemo protiv klevete nanešene jugoslovenskom Sokolstvu poslanicom katoličkog episkopata. Sokolstvo će i dalje ići svojim časnim putevima vedra čela, a u duhu svojih ideala. Zivela Jugoslavija! — Sokolsko društvo Smederevo.

Ljig: Sad znamo ko su mimeri nacionalnog i slovenskog duha. Bistvo je oko sokolsko da prozre namere mračnjaka. Nedostizhan je let sokolski u nebeskim visinama, gde caruje svetlost nad mrakom, a kamo nikada neće dopreti glasovi stanovnika močvara i bara, koji begaju od sunčevih zraka. Na ponos Nacije i Slovenstva Sokoli su uvek služili pa i sada služe samo svom narodu i državi, a brat je mio koje vere bio. Zivela Jugoslavija! — Sokolsko društvo.

Glogonj: Sokolsko društvo u Sefkerinu diže glas protesta protiv svih razornih elemenata u državi sa najdubljim uverenjem da je Sokolstvo spremno da stane na branik jedinstvene i nedeljive Jugoslavije. Ziveo Kralj! — Uprava.

Obrenovac: Sokolsko društvo u Obrenovcu protestuje protiv razornoga rada inauguriranog poslanicom katoličkog episkopata. Ogorčenjem odbija sve klevete protiv Sokolstva i kliče: Zivela nam mila Otadžbina Jugoslavija! — Starešina: Matije. Tajnik: Milatić.

Mramorak: Ovašnje Sokolsko društvo ogorčeno je protiv napadaja katoličkog episkopata na Sokolstvo. U znak protesta dižemo svoj glas sa usklikom: Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Uprava.

Stara Pazova: Sokolsko društvo Stara Pazova koje je uvek među svojim članovima propovedalo načelo bratske ljubavi i verske trpeljivosti i koje je uvek poštivalo

svačije versko osvedočenje po načelu: brat je mio koje vere bio, najostrije osuduje i gnjušanjem odbija od sebe besomučne i podle klevete katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Ziveo Kralj! Zivelo državno i narodno jedinstvo! Zivela Jugoslavija! Zdravo! — Starešina: Dr. Branko Čipčić.

Beograd: Celokupno članstvo najstarijeg Sokolskog društva u Beogradu Matice, neobično je iznenadeno i ogorčeno napadajem katoličkog episkopata u poslanici protiv Sokolstva, a u času kad i razni elementi poduzimlju akcije protiv naše države. Kao zatočnici narodnog i državnog jedinstva najenergичnije protestujemo protiv ovakvih postupaka, koji hoće da ruše ono što su mać i bratska sloga stvorili, a u času kad više nego igda trebamo mira i spokojstva u ljubljenoj otadžbini. Naš sokolski rad rukovodiće i nadalje oduševljenje za narodno i državno jedinstvo ma koje mi vere ili plemena bili. Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Starešina: admiral Prica.

Beograd: Starešinstvo Sokolskog društva Beograd II sa svoje redovne sednice najenergичnije protestuje protiv napadaja na Sokolstvo iznetih u poslanici katoličkog episkopata. Moli Savez da Sokolstvo uzme u zaštitu. — Starešinstvo.

Mitrovica: Sremska Mitrovica vezana za bolnu tragediju odigranu na krvavoj pozornici nacionalne istorije jugoslovenska prošlost naša, taj nepresahli izvor duhovnog osvežavanja za beskraino i neprekidno stremljenje najvišim nacionalnim idealima, osveštanjem u amanetima slavnih neimara Nacije: Prešerna, Štromajera, Karadorda i Njegoša, a izraženim u njihovom istorijskom pokliću: za krst časn i slobodu zlatnu, — a o čije božanske lepote razbiće se gnjusne insinucije katoličkog episkopata protiv kojega najodlučnije ustajemo kao dostojni potomci nacionalnih velikana. Sa sokolskim poklikom: Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Sokolska četa Šašinci.

Stari Banovci: Ogorčeni radom klerikalca protiv jedinstva otadžbine i Sokolstva poručujemo im da ostajemo neop-

kolebivi u borbi za jedinstvo naroda i da im nećemo više dati prilike da blagoslove bratoubilačko oružje. Zivela Jugoslavija! Zdravo! — Starešina: Mudrić. Prosvetar: Antonijeti.

Batajnica: Sokoli Sokolskog društva Batajnica jednoglasno i sa ogorčenjem osuduju i odbijaju napade katoličkog episkopata na Sokolstvo i spremni da za opštu stvar i živote polože kliču: Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Zdravo! — Uprava.

Krčedin: Protestujemo protiv napadaja katoličkog episkopata na Sokolstvo i stojimo još čvršće svrstani u redovima Sokolstva kao nosioca najveće slovenske misli. Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Sokolsko društvo.

Surčin: Sokolsko društvo u Surčinu ovime najenergичnije ustraje u izrazu najvećeg ogorčenja protiv poslanice katoličkog episkopata koja izaziva bratoubilačku borbu, a u cilju rušenja državnog i narodnog jedinstva. Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Starešina: Dr. Požarev. Tajnik Dr. Nešić. Potstarešina: Vučković.

Kuzmin: Protestujemo protiv napadaja na Sokolstvo, kao i protiv rušenja jedinstva našeg naroda i države. Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Sokolska četa Kuzmin.

Sremska Mitrovica: Ogorčeno prosvetujemo protiv neosnovanih napadaja katoličkog episkopata na Sokolstvo, osudujući ovakav nerodoljubivi postupak. Kao odgovor na sve to verni Kralju i otadžbini kličemo: Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Društvena uprava.

Debeljača: Sokolsko društvo Debeljača protestuje protiv izdajničkog napadaja katoličkog episkopata uperenog na Sokolstvo, a čime su nam uvereni naši najsvetiji ideali. Stojeći na braniku domovine i jugoslovenskog narodnog jedinstva kličemo: Ziveo Kralj! Zivela Jugoslavija! — Starešina: Božidar Popović. Tajnik: Dr. B. Nedeljkić.

Beograd: Izražujemo najdublju odvratnost i ogorčenje celokupnog našeg

stojati neko vreme sok. društva i nadalje. Posle »podržavljenja« fizičkog vaspitanja u Rusiji sve do 1929 god. samo se eksperimentiralo s raznim sistemima, a tek u 1931 godini na skupštini Višeg sovjeta za fizičko vaspitanje udareni su neki temelji i osnove za praktično sprovođenje fizičke kulture u celoj državi. Ruska Fizkultura osnovana je na stanovištu, da se mora telesno vaspitanje vršiti svestransko i za sve slojeve, razume se boljševistički. na osnovu političkih i razrednih borbi.

SMRT UNUKA NEMAČKOG TURNERSKOG OCA JANA

Nemačko Turnerstvo osnovao je pred više od 120 godina Friderik Ludvig Jan (Jahn), rodom iz Češkoslovačke i navodno čak i češkog porekla. On je napisao za nemačke Turnere priručnike i knjige te se je na osnovu njegovih radova docnije razvio čitav sadašnji nemački turnerski telovežbački sustav. Kao poslednji njegov potomak umro je pred kratko vreme u Čikagu unuk Janov, isto učitelj telovežbe, koji je u tom svojstvu delovao u Čikagu više od 46 godina. I unuk Janov imao je također mnogo zasluga za razvitak nemačkih telovežbačkih društava u Americi.

ZADOVOLJAVAJUĆI RAZVITAK SAVEZA SVEDSKIH GIMNASTA

Švedska nije samo poznata kao zemlja, u kojoj je gajenje sporta i gimnastike u punom opsegu, nego i

kao kolevka švedskog telovežbačkog sustava. Pored mnogobrojnih sportskih klubova i društava u Švedskoj deluje Švedski gimnastički savez, koji sada broji oko 92.000 pripadnika, dok je još pre nekoliko godina imao samo oko 68.000 pripadnika. Vidi se, da i gimnastika u Švedskoj stalno napreduje, a time i sistematsko telesno vaspitanje; a što je glavno, napredak ne oseća se u broju pomagača već članova vežbača.

300 godišnjica varaždinske gimnazije. U mesecu oktobru svečano će se proslaviti 300 godišnjica varaždinske gimnazije, jedne od najstarijih srednjih škola u našoj zemlji. Tom zgodom izdaje se posebna spomen-knjiga, u kojoj će svojim člancima biti zastupani bivši daci ove gimnazije, od kojih se danas mnogi od njih nalaze na odličnim položajima. Najstariji još živući absolventi ove gimnazije su književnik Sander Ksaver Dalski, brat dr. Lazar Car, prof. univerziteta u penziji i prof. Ivan Kentfelj.

20 godišnjica Merhameta. U Sarajevu postoji više muslimanskih humanitarnih društava, a među ovima zauzima osobito vidno mesto društvo Merhamet, koje ove godine slavi svoju 20 godišnjicu. Ovo društvo je od svoga osnutka pa do danas izdržavalo i potpomoglo preko 10.000 siromašnih članova, podčlilo preko 1000 udžbenika, te odučeno i obulo oko 4500 lica. Sadašnji predsednik društva g. dr. Omer Bahtijarević nastojao je da se osnuje i javna kuhinja, da bi se i time pomoglo sirotinji.

Pribinove svečanosti u Nitri. U proslavu 1100 godišnjice vladanja kralja Pribine i postojanja prvog hrišćanskog hrama Božjeg u Nitri održaće se u danima od 13 do 15 avgusta o. g. u Nitri velike narodne svečanosti. Sa ovom crkvom, koja je najstarija ne samo na teritoriji Češkoslovačke Republike, nego u srednjoj Evropi u opšte, povezana je istorija Slovaka i počeci njihove kulture.

100 godišnjica smrti Fridriha Keniga. U Obercelu kod Virsburga u Nemačkoj umro je dana 17 januara 1832 Fridrih Kenig, izumitelj brzoštamperarskog stroja — današnje rotacije — čime je prouzročio pravu revoluciju u štamparskoj struci. Kenig je bio jedan od najistaknutijih pionira za napredak i usavršavanje štamparske struke u opšte. Bio je veoma naobražen čovek i veliki matematički talenat. Rodio se 17 aprila 1774 u Ajslebeni, rodom mestu velikog reformatora Martina Lutera.

Sven Hedinova ekspedicija završena. S lepim uspehom završio je u januaru o. g. poznati švedski naučnjak i putnik Sven Hedin svoje naučno

istraživačko putovanje po Kini i Tibetu. Rezultati njegove ekspedicije, na koju je pošao godine 1927 i koja je prema tome trajala punih 5 godina, odlični su. Ekspedicija se je bila kasnije podelila, a sada se pojedini njeni članovi sakupljaju u Peipingu.

80 godišnjica Stevana Bobčeva. Ne može se mimoći osamdeseti rođendan velikog Slovena, predsednika sofijskog »Slavljanskog društva« i profesora univerziteta Stevana Bobčeva. On je svakako jedna od najistaknutijih pojava čitavog javnog i kulturnog života Bugarske, a pored toga kao oduševljeni Sloven uvek i zagovornik zблиženja i izmirenja Bugara i Srba, odnosno Jugoslavena. Kao mladić od 15 godina polazi u Carigrad da tamo studira medicinu, ali pošto je otvoreno nastupao za prava svog naroda bio je od turskih vlasti zatvoren, i čim je bio pušten 1877 godine prebegne u Rusiju. Tamo se upoznao s tadašnjim Slavjanima i prima u sebe ideju slovenske solidarnosti. Iz Rusije vraća se u autonomnu Rumeliju, u Plovdiv, gde ubrzo zauzima u samoupravnoj upravi vodeća mesta. Godine 1892 definitivno se preseli u Sofiju, gde je bio od godine 1894 pa sve do 1933 neprekidno član Sbornja. Od godine 1902 profesor je bugarske pravne istorije na univerzitetu u Sofiji; 1911-12 ministar prosvete u vladi Gešova, nakon toga poslanik u Petrogradu, od kuda je badava opominjao vladu da ne stupa u rat protiv Srbije i antante. Ogrroman je njegov naučenjački rad; preko 45 velikih i opsežnih knjiga, među kojima je najbolje delo »Istorija starog bugarskog prava«, koja je prevedena i na strane jezike. Manje studije objavljivao je u »Juridičeskom Pregledu«. Od godine 1903 pa sve do danas stoji na čelu »Slavljanskog Društva«, kojemu je i sam osnivač, idejni vođa i zaslužni predsednik. Rado je posećivao Prag, gde se upoznao s vodećim ličnostima češkog naroda i prihvatio ideju Kramaržovog novoslovenstva.

† Džon Golsvorti. Nakon kraćeg teškog bolovanja umro je u Londonu 31 o. m. jedan od najvećih i najpoznatijih književnika sadašnjice, čuveni engleski romanopisac, novelist i dramatičar Džon Golsvorti (John Galsworthy). Golsvorti rodio se 1867. Nakon svršenih nauka na univerzitetu u Oksfordu htio je da se posveti po uzoru svojih preda odvetništvu, ali čeznja za upoznavanjem sveta nije mogla da ga veže uz domovinu, već ga je za celoga života vukla na daleka putovanja. Njegova porodica, bogata engleska dentrija, veću po svojim pretcima čak iz 9 stoleća. U literarni život Golsvorti stupio je u 31 godini, kada je izdao svoju prvu novelu. Ubrzo je međutim došao na glas i našao se u prvim redovima najpoznatijih engleskih pisaca, a docije njegova književna dela pronela su mu slavu celim svetom. Godine 1929 kralj Džordž V odlikovao ga je najvišim odličjem, koji se podeljuje za književnost, a u novembru 1932 dobio je i Nobelovu nagradu za literaturu.

predlog za novu upravu. — Konačno je ovaj kandidacioni odbor izradio listu nove uprave i predložio je skupšini, koja je jednoglasno i s odobravanjem primila ceo predloženi odbor. — Za starešinu je izabran br. Vladimir Gold, za zamenika starešine br. Milenko Cikota, za načelnika br. Dušan Momčilović, za načelnicu sestra Danica Milojević, za tajnika br. Nikola Blažević i blagajnika br. Stj. Mioković. — U odbor je ušlo još nekoliko najuglednijih građana, tako, da se općenito smatra da je izbor izvršen vrlo srećno.

Na kraju skupštine zahvalio se novo izabrani starešina br. Vl. Gold u ime svoje i u ime novog odbora na poverenju i pozvao celokupno članstvo na predanu saradnju na ostvarenju sokolskih ciljeva i jačanja sokolske ideje.

Župa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO VELENJE

V nedelju dne 5. februara t. l. priredi smučarski odsek našega društva smučarske tekme. Tekmujeju člani na 12—14 km, moški naračaj na 6—8 km, začetnici na 3 km. Ako se bo k tekmi prijavio kaj sester, bodo tekmujele tudi članice in sicer na 3 km. Člani tekmujeju zjutraj po prihodu vlakov, drugi oddečki pa popoldan. Pred koncem tekme tudi smučanje manj izvežbanih.

Tekmujeju lahko tudi člani drugih sokolskih društva. Prijave se sprejemajo do 2. februara. Najboljši smučarji dobijo diplome.

Opozarjamo vse smučarje na ugodne snežne razmere našega Velenjskega kota Saleške doline.

Teden pozneje, 12. februara t. l., priredi župa smučarske tekme pri Velenju; nastopijo najboljši smučarji naše župe.

SOKOLSKO DRUŠTVO HRASTNIK

Dne 15. januarja se je vršil občni zbor sokolskega društva ki je dal društvu po dveh mesecih nekakega zastoja novo upravo. Ob lepem številu članstva je br. Kušar otvoril občni zbor ter se takoj v začetku spomnil tužne obelnicke smrti br. staroste slovenskega Sokolstva dr. Josipa Šajnera, katerega spominu je članstvo stoji kliknilo slava.

Takoj nato je soglasno in z ogorčenjem obsodilo nesramen napad katoliških škofov na Sokolstvo ter razdralno akcijo uperjeno proti našemu narodnemu in državnemu edinstvu.

Iz podanih poročil se je videlo vse dele v minulim letu, vidi se pa s kakimi materialnimi težkočami se bori društvo, in ki tako zelo ovirajo še večji razvoj dela in poleta našega Sokolstva.

Po mestoma zelo burni debati je bil izvoljen nov odbor. Starosta br. Groznik Jože, podstarosta Roš Ferdo, načelnik Kušar Janez, načelnica Slavna Mimi, podnačelnik Vastič, podnačelnica Bartolova, tajnica Milena Groznikova, prosvetar Mahkota Milan, gospodar in blagajnik Čander Davorn, domov blagajnik inž. Silvin Burger, kot člani uprave inž. Freyer, Volk, Završnik, Hanžek, Pušek, Majcen, Rome, Šinkove; namestniki Kalanova, Straus, Paternostrova; revizijski odbor br. in s. Lunder, Sentjur in Lebar.

Župa Cefinje

SOKOLSKO DRUŠTVO BAR

U nedelju 22. januara održana je glavna skupština Sokolskog društva Bar. Ovoj skupštini, pored članstva, prisustvovalo je i veliki broj ostalog građanstva.

Skupštinu je otvorio u 10 sati starešina društva br. Popović Jagoš, odavši poštu umrlim članovima i uputivši pozdrave Nj. Vel. Kralju i Kraljevskom domu, što je skupština prihvatila oduševljenim poklicima. Zatim se br. starešina osvrnuo u podužem govoru na poslanicu Katoličkog episkopata. Apelujući tom prilikom na sve članstvo da još jače zbiju svoje sokolske redove, da sačuva svoj mir ali i da na dostojan način dignu svoj glas osude i protesta, predlaže da se donese protestna rezolucija i održe u vezi sa ovom dva protesta zbor: u Baru i u St. Baru, a što je skupština jednoglasno prihvatila. Primljena protestna rezolucija upućena je telegrafski Savez SKJ i g. Predsedniku Vlade, a pismeno dostavljena je g. Ministru za fizičko vaspitanje naroda i Sokolskoj župi Cefinje.

Posle ovoga skupština je priredila oduševljene ovacije Don Ivanu Kotniku, kancelaru Arcibiskupije barske i primasije srpske, koji je pismeno obavestio nadbiskupa g. dr. Dobrečiča u Rimu, da sa biskupskom poslanicom nije solidaran, da je kao nepatriotsku osuduje te da se ista neće pročitati u nikojoj katoličkoj crkvi Arcibiskupije barske dok je on kancelar ove, i da je u ovom smislu uputio cirkular svim katoličkim župskim uredima svoje Arcibiskupije.

Nakon ovoga skupština je prešla na dnevni red i izbor nove uprave, u koju su ušli s malom izmenom mahom

Najveći uspeh knjige dr. Fr. Derganca:

Borba zapada in vzhoda

Knjiga se prevaja v srbohrvaščino, na češki in poljski jezik
Pohitite z naročili — Cena izvodu Din 12—
Učiteljska knjigarna v Ljubljani, podružnica v Mariboru

rani članovi sa dosadašnjim starešinom na čelu. Skupština je završena oduševljenim patriotskim poklicima uz zvukove glazbe »Bratimstvo«. Iz sokolane formirale se je zatim velika manifestaciona povorka, koja je prošla kroz varoš, a zatim je na trgu održan u 14 sati protestni zbor.

Zbor je otvorio starešina društva br. Popović, koji je u svome govoru dao dostojan odgovor na biskupsku poslanicu, pozvajući ujedno članstvo, da sada obnovi svoj sokolski zavet, sledejući verno ideji neumrlag osnivača Sokolstva dr. Miroslava Tirša. Govor br. starešine bio je popraćen oduševljenim domoljubnim poklicima. Nakon zbora ponovno se formirala povorka, koja je manifestujuć prošla kroz varoš.

Drugi zbor zakazan je i održan istoga dana u St. Baru u 15.30 časova Velika povorka članova Sokola, kojoj se pridružilo nekoliko stotina građana svih triju vera na čelu sa muzikom »Bratimstvo«, prošla je kroz varoš i zaustavila se na sred trga. Zbor je otvorio starešina društva br. Popović i dao reč br. Duri Šoću, predsedniku Opštine barske, koji je u svome govoru oštro osudio nepatriotsku poslanicu episkopata. U daljem govoru, među ostalim, istakao je, da je čast Stolice Srp. Primasa u poslednjem trenutku spašena, jer je srećna okolnost bila, da je famoznog 8. jan. zastupao Tron Srpskih Primasa (otsutnog u Rimu arcibiskupa Dr. Dobrečiča) kancelar Arcibiskupije barske i primasije srpske Don Ivo Kotnik, čedo i izraz najčestitijih sinova divne naše Slovenačke, stavljajući svoj vet protivu poslanice naredjujući, da se ova u području Arcibiskupije barske i Primasije srpske neće i ne sme čitati, kvalifikujuć je u ovim teškim danima kao nepatriotski akt, koga niti jedan Jugosloven ne sme odobriti, pa bio on u mantijama ili ne, ako njegovim žilama struji čista jugoslovenska krv, a u srcima kuce sree za Kralja i Otadžbinu.

Ovde spontane manifestacije dostigle su vrhunac i masa frenetičkih poklicima: »Živio Don Ivo Kotnik« pozdravlja ovog svesnog narodnog svećenika i na rukama iznosi ga, gde mu prilazi predsednik Opštine, pozdravljajući pred sakupljenim narodom ovog očiđenog nacionalistu Jugoslavena. U času kada je vrhunac oduševljenja zahvatio sve prisutne, predsednik opštine ljubi se sa Don Kotnikom, što izaziva suze oduševljenja kod većine. Nakon ovoga prilazi grleći se sa Kotnikom starešina Sokola, Serijski sudija br. Demalović, i ostali građani po redu.

Po ovom dobio je reč Don Ivo Kotnik, koji je, često prekidanim oduševljenim poklicima mase, između ostalog napomenuo, da sve što je učinio, morao je po svom čistom jugoslovenskom osećanju i kao Sokol, jer mu je Kralj i jedna jedinstvena i nedeljiva Jugoslavija iznad svega. Oduševljenje dostiglo je ponovno vrhunac kad su građani, bez razlike vere i staleža digli na ruke don Kotnika, formirajući povorku i noseći ga kroz varoš. Time je zbor bio završen, na kome je toga dana ceo Bar jednodušno manifestovao svoju privrženost sokolskoj i nacionalnoj misli i odao dostojno priznanje onom, koji je čuvao čast i ugled našeg nacionalnog i istorijskog ponosa. — J. P.

Župa Kragujevac
SOKOLSKO DRUŠTVO JAGODINA
Povodom pokrenute kampanje Katoličkog episkopata protivu Sokolstva, Sokolsko društvo u Jagodini uput'lo je svoj protestni telegram Predsedniku vlade i Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije.

Dne 22. januara Sokolsko društvo održalo je svoju redovnu godišnju skupštinu u prisustvu mnogobrojnog članstva sviju kategorija i delegata br. župe Kragujevac br. Velimira Lazarevića.

Starešina društva br. Milutin K. Ristić, sudija okruž. suda, otvorio je skupštinu, pa je sekretar br. Lazar T. Petrović prečitao zapisnik prošlogodišnje skupštine. Zatim je br. Ristić prečitao svoj izveštaj.

Iz izveštaja se vidi, da je ovo društvo jedno od najnaprednijih sokolskih društava u župi. Ono danas broji 789 članova sviju kategorija. U tehničkom radu tako isto stoji na zavidnoj visini. U prošlog godini imalo je u svome radu velikog uspeha. Dobilo je na poklon od Moravske banovine podnesno zemljište za zidanje svoga doma, čiju gradnju u ovoj godini name-rava izvesti. Tako isto dobilo je na poklon od ovd. Ženske podružnice zastavu, koju će ovog proleća osvetiti.

Rošto je data razrešnica staroj upravi — skupština je izabrala novu upravu u koju su ušli:

Starešina br. Mil. K. Ristić, sudija, i zamenik starešine br. Milun Jevtić, sudija, II zamenik starešine br. Džordž Vasić, sokolski nadzornik, prosvetar br. Savo Tehelj, suplent, načelnik br. Branko Lazić, nastav. gimnastike, načelnica Milka Kojadinović, podnačelnica s. Milka Stojanović, I zamenik načelnika br. Velimir Čosić, učitelj, II zamenik načelnika br. Mil. Stojanović, učitelj, tajnik br. Lazar Trzin-Petrović, pisar bolnice, blagajnik br. Bran. Ladarević, trgovac, statističar br. Milet Grujić, učitelj, gospodar br. Radomir Arsenijević, zubni lekar. U upravu su izabrani br. Jozef Bekerus, direktor pivare, Trifun Čurić, predsednik opštine, Andreja Pobud, knjigovoda pivare, Živko Burić, kazandžija, Zvojin Dordević, bank. činovnik, Dušan Stokić, bravar, Branko Dimitrijević, šef Poreske uprave, dr. Milan Stevanović, grad. lekar, Miodrag Anđelković, sudija, Dimitrije Stanković, profesor, Bogoljub Ilić, sres. načelnik, Zivotije Jevtić, narodni poslanik, Rista Ilić, trgovac, Rudolf Šramek, čin. pivare, Momčilo Marković, trgovac, dr. Milan Putić, zubni lekar, Gvozden Dželatović, advokat, Milutin Simić, opančar i Dražić Josifović, profesor. Za revizore izabrani su: br. Mladen Vukićević, prota, Tibomir Stanojević, direkt. banke, Jovan Kincec, poslastičar, Kuzman Pušić, ekonom, Lazar Nastasićević, advokat i ban. većnik i Dimitrije Dimrijević, škol. nad-

Župa Karlovac

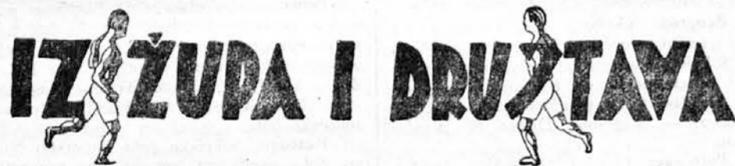
SOKOLSKO DRUŠTVO SRP. MORAVICE

Ove godine održana je u Srp. Moravicama glavna godišnja skupština 15. januara. Od strane karlovačke župe bili su prisutni župski starešina br. Mirko Malović i prosvetar br. Marko Sabljčić. Osim društvenog prosvetara Save Manojlovića, svi su članovi uprave dali izveštaje o svom radu u prošlog godini, te ih je skupština u celosti primila i podelila apsolutorij starom odboru.

Ovo društvo je jedno od najjačih u karlovačkoj župi. Radilo se cele godine svim snagama, i, osim malih iznimaka, postiglo se najviše što se moglo. Mnogo brige zadalo je društvu pitanje doma, pa se i na skupštini o tome govorilo.

Posle razrešenja starog odbora biran je novi s malim izmenama. Izabran je ponovo za starešinu br. Nikola Jakšić, za tajnika br. Rudolf Jović, blagajnika br. Anton Podgornik, načelnika br. Đoko Tomić, načelnicu sestra Anđa Dokmanović, prosvetara br. Dušan Vujnović.

Pre samog izbora uprave govorio je župski starešina br. M. Malović o radu ovog društva u prošlog godini, na-

Župa Banja Luka

SOKOLSKO DRUŠTVO BANJA LUKA

U nedelju 22 o. m. održalo je Sokolsko društvo Banja Luka svoju redovnu glavnu godišnju skupštinu, u prostorijama Sokolskog doma. Skupština je bila brojno posećena i protekla je dostojanstveno.

Starešina društva br. dr. Perenčević tvorio je skupštinu i održao svoj govor u kome se naročito dotakao najnovijeg događaja, naime, napadaja na Sokolstvo od strane Katoličkog episkopata u poznatom pastirskom listu. Nakon njegova govora skupština je osudila napadaje katoličkih episkopa i jednoglasno donela zaključak da se pošalje Savezu SKJ protestni brozjav.

Nakon njegova govora dobili su reč pojedini članovi odbora, koji su podneli svoje iscrpne referate, iz kojih se razabire, da je društvo u minulog godini bilo vrlo aktivno.

Sestra tajnica Vinka Storelli ocrtała je u svom izveštaju celokupan rad društva vrlo iscrpivo, koji je onda u izveštajima brata prosvetara, načelnika, blagajnika i statističara u detaljima razradan.

Nakon izveštaja društvenih funkcionera i revizionog odbora i pošto je primljen društveni budžet za 1933 godinu pristupilo se je izboru novog upravnog i prosvetnog odbora. Za starešinu je izabran br. dr. Jovan Perenčević, za zamenika starešine br. Slavija Vajner; tajnik sestra Vinka Storelli; blagajnik brat Jovo Tomić; načelnik brat Milan Puhalo; za I zamenika načelnika brat Franjo Šebor; za II zamenika načelnika brat Nikola Sandalj; za predsednika prosvetnog odbora br. Muradbegović; za statističara br. Edhem Bekić i t. d.

Župa Bjelovar

SOKOLSKO DRUŠTVO DARUVAR

Glavna skupština Sokolskog društva Daruvar održana je 15. ov. m., a otvorena je pozdravnim govorom staroste br. dra Matka Latkovića, koji je u prvom redu razložio značaj ove glavne skupštine i zatim se osvrnuo na biskupsku poslanicu, kojom je izvršen napad na čitavo Sokolstvo. — Izvestio je zatim da je u ime Sokolskog društva uputio protestni telegram Savezu SKJ i Predsedniku vlade. Zatim je br. Nikola Blažević prečitao poslanicu Saveza od nove godine, što je cela skupština slušala sa zanimanjem.

Posle njega izvestili su pojedini funkcioneri društva o radu u prošlog godini iz kojih se je moglo videti, da je daruvarski Sokol završio bilans svoga rada s lepim uspehom. — Tajnik br. Vladimir Gold podneo je iscrpan izveštaj o delovanju Sokola, o izvršenom radu i promenama u toku godine.

Načelnik br. Dušan Momčilović i načelnica s. Liduška Knitlova izvestili su o tehničkom radu i javnim nastupima. — Načelnik br. D. Momčilović prilikom svog izveštaja podvrgao je kritici jedan deo članstva zbog labavog shvaćanja sokolskih dužnosti. — Konačno su još podneli izveštaje blagajnih br. Stj. Mioković, pročelnik glazbene sekcije br. Tošo Radosavljević i statističar br. Đuro Čučković. Svi su izveštaji primljeni jednoglasno, pa je napokon podeljen staroj upravi apsolutorij. —

Zatim se prešlo na biranje novog upravnog odbora, pa je po predlogu br. starešine dra M. Latkovića jednoglasno izabran kandidacioni odbor, kojemu je stavljeno u dužnost, da izradi

ROSJA - FONSIER • DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE • BEOGRAD

zornik u penziji. U sud časti ušli su: br. N. dr. Dragoljub Petrović, direktor učiteljske škole, Jakov Đuričić, predsednik Okr. suda, Petar M. Vučković, sveštenik, Ljubomir Jenčević, zam. državnog tužioca i Milan Todorović, dir. gimnazije u penziji. — L. P.

Župa Kranj

SOKOLSKO DRUŠTVO TRŽIČ

Pripovedovanje pravljice se je med tržiško dečo tako priljubilo, da ni mogoče povedati. Telovadnica meščanske šole je vsakokrat popolnoma zasedena. Zadnje nedelje je pričarala malčkom svet pravljice zopet s. Jelka Zagarjeva, ki si zna posebno spretno pridobiti številne krogi poslušalcev. Sokolska uprava naj gleda, da bo slišala deca čim več pravljice iz sokolskega življenja. Čehi imajo v tem pogledu zelo razvito literaturo, kjer se bo gotovo našlo kaj primerne tudi za nas.

Smučarski dan, ki ga je priredila uprava Sokolskega društva v nedeljo 22. januarja t. l. dopoldne za dečo, naraščaj in za članstvo je uspel v vsakem oziru odlično. Deča je tekmovala na progi 2 km, naraščaj na progi 4 km in člani na progi 18 km. Startalo je ob 10. uri z minutnimi presledki 9 članov, 11 naraščajnikov in 18 moške deče. Prvi od deče je dobil lepe smučke, naraščajniki in člani pa dobe diplome. Rezultat je razglasil načelnik smučarskega oddelka br. Sajovic Tonček z lepim nagovorom, pozivajoč vse mlade tekmovalce k največji vztrajnosti. Prihodnje nedelje bo zopet tekma za dečo.

»Pri belem konjičku« je odigrala v nedeljo 22. januarja t. l. sokolska igralska družina. Igra je bila dobro pripravljena, posebno je ugajala lepa scenerija. Posamezni igralci so storili svojo dolžnost in želi temu primerne uspehe. Številno občinstvo se je odlično zabavalo in bi bilo prav, če družina igra ponovi. — Po drugem odmoru je spregovoril narodni poslanec g. Ivan Lončar v spomin mladega Sokola — prvaka Perdana nekaj lepih besedi, ki jih je občinstvo sprejelo z največjo pieteto in zaklicalo prezgodaj umrlemu trikrat: Slava!

Pred pričetkom letošnje prosvetne sezone si je napravilo Sokolsko društvo lep program, ki pa se — žalibog — ne drži najtostejše. Dosedaj sta n. pr. odpadla oba glasbena večera, čeprav sta bila od prirediteljev pripravljena, pa jih je uprava radi malenkostnih vzrokov odstavila z dnevnega reda. Vsako in tudi prosvetno delo mora biti podvrženo gotovemu redu, če hočemo, da rodi uspehe. Iz dneva v dan živimo samo neprogramatični ljudje in neprogramatične ustanove. Naša sokolska društva so pa najstrožji sistem in zato bi ne smela prezirati sama svojih programov. A. L.

Župa Ljubljana

SOCIALNO-GOSPODARSKI TEČAJ ZKD

Župni prosvetni odbor opozarja ljubljanske in okoliške edince na socialno gospodarski tečaj, ki ga priredi Zveza kulturnih društev v mesecu februarju. Tečaj se odpravi dne 5. februarja ob devetih v Kazini. Predavanja se bodo vršila trikrat na teden ter bodo zastopane tudi teme o Sokolstvu. Nujno priporočamo bratom prosvetarjem, da v misli poslanega jim dopisa in priložene okrožnice ZKD store vse, da zainteresirajo čim več članstva za ta tečaj in da prijaviijo čimprej udeležence tako ŽPO, kot tudi ZKD.

SOKOLSKO DRUŠTVO VIČ

Obračun svojega dela v preteklem letu je polagal aglni viški Sokol 22. t. m. s svojim rednim občnim zborom, katerega se je udeležilo nad 100 članstva in naraščaj. Občni zbor je otvoril društveni starosta br. Janez Gašperin s pozdravom vsem udeležencem, zlasti zastopniku Sokolske župe Ljubljana br. podstarosti Milku Krapežu. Po uvodnih formalnostih se je v toplih besedah spominjal umrlih bratov, predvsem dobrotnika društva blagopokojnega br. Frana Kollmanna, ki je v svoji oporoki volil viškemu Sokolu 5000 Din. Spomin pokojnih so zborovalci počastili s Slava-klici. Izrekel je nato zahvalo viški občini in vsem, ki so gmotno podprli viškega Sokola. Z največjim ogorčenjem so nato zborovalci odklonili neosnovan napad jugoslovenskega episkopata na Sokolstvo. S pozivom na vztrajno sokolsko delo, zlasti v jubilejnim letu, je zaključil brat starosta svoj govor nakar so sledila poročila društvenih funkcionarjev.

Po odobritvi zapisnika zadnjega občnega zbora je bila prečтана poslanka Saveza SKJ, nakar je podal izčrpano poročilo tajnik br. Ambrož, iz katerega je razvidno, da je bilo društveno delovanje skozi vse leto dokaj živahno in smoteno. Društvo je imelo 12 rednih, 1 izredno in 2 svečani seji. Izredno sta uspeli Tyrševa proslava in proslava 1. decembra, mimo tega pa je društvo priredilo več drugih prireditev

in sodelovalo pri bratskih sosednih društvih. Društvena statistika izkazuje 194 članov, 51 članice, 24 moškega, 14 ženskega naraščaja, ter nad 260 oboje dece. Končno je br. tajnik apeliral na večjo sokolsko disciplino in na točno izvrševanje članskih dolžnosti.

Izredno zanimivo načelniško poročilo je podal načelnik br. Bruno Borštnik. Društvo je telovadilo v 6 oddelkih, katere je vodil prednjački zbor, ki je štel 6 vadiateljev in 2 vadiateljice. Za izpopolnitev prednjakov se je vršil društveni prednjaški tečaj pod vodstvom prof. br. Zaletela. Telovadna statistika izkazuje, da je v 459 telovadnih urah obiskovalo telovadbo 12.244 oseb, kar je lep napredek od lanskega leta. Društvo se je udeležilo župnega zleta v Ljubljani, vsesokolskega zleta v Pragi, samo pa priredilo javni nastop, ki je v tehničnem oziru prav lepo uspel. Na župni tekmi si je vrsta nižjega oddelka priborila II. mesto, med posamezniki pa I. mesto. Pri bratskih društvih je društvo sodelovalo v Šiški, Zalogu, Ribnici in Poljanah. Lepe uspehe so telovadci dosegli tudi pri akademiji in na Silvestrov večer. Končno je brat načelnik pozival mladino in članstvo, da redno zahaja v telovadnico ker sedanje število posameznih oddelkov nikakor ne zadovoljuje. Največjo skrb bo moralo društvo posvetiti vzgoji obrtniškega naraščaja da se ga vzgoji v pravem nacionalnem in sokolskem duhu. S pozivom, vsi v telovadnico, pred nami je pokrajinski zlet v Ljubljani, je končal br. načelnik svoje poročilo, ki je bilo z odobravanjem sprejeto.

Zelo izčrpno in pestro je bilo poročilo prosvetarja br. Rudolfa Mariničeva. Uvodoma je orisal pomen sokolske prosvete za izobrazbo našega naroda. Bilanca prosvetnega dela je bila v preteklem letu dokaj uspešna in zadovoljliva. Prosvetni odbor je štel 14 članov, ter imel pevski odsek, godbeni odsek, knjižnico, mladinski odsek, prireditveni odsek, poročevalski odsek, predavateljski odsek in dramski odsek. Vsi odseki so prav pridno delovali predvsem pevski in dramski odsek, slednji je uprizoril 17 predstav. Poročilo o delovanju knjižnice je podala sestra Premelčeva, iz katerega je razvidno, da je poselilo knjižnico 148 oseb, ki so prečitale 218 knjig. Knjižnica je vzorno urejena in le želja, da bi se iste posluževalo čim več čitateljev. Za zabavo in razvedrilo deče se bo ustanovil lutkarski odsek ter so pripravile že v teku. Člani prosvetnega odbora so se udeležili prosvetnega in dramskega župnega tečaja na Taboru. K poročilu br. prosvetarja je dal pismen predlog glede vzgoje sokolske deče in naraščaja učitelj br. Pečenko, ter ga bo uprava skušala po svojih močeh tudi uresničiti.

Blagajniško poročilo izkazuje kljub gospodarski krizi še dokaj lep uspeh. Ko je še nadzorni odbor izrekel razrečnico br. blagajniku in društveni upravi, ki je bila soglasno sprejeta, je pozdravil zborovalce župni delegat podstarosta br. Milko Krapež, želeč društvu čim lepših uspehov in složnega sodelovanja.

Pri volitvah je bila nato izvoljena naslednja uprava, ki bo predložena župni upravi v potrditve: starosta br. Franc Rems, podstarosta br. Paternost Metod, načelnik br. Bruno Borštnik, načelnica s. Nataša Tičarjeva, prosvetar br. Rudolf Marinič, člani uprave: Razinger Tone, Podlogar Karel, Knez Mirko, Brodnik Stane, Drenovec Lujo, Trpin Tone, Iva Premelčeva, Albina Thalerjeva, Milko Marinič, Brodnik Bogo, Furlan Danilo, Pišlar Rudi, Batelino Broni, nadzorni odbor: Meseč Jože, Hartman Iv., Jeločnik Viktor, častno razsodišče: dr. Stane Leskovic, Gašperin Janez in Zaletel Vinko, praporščak br. Stane Brodnik.

Pri slučajnostih je podalo več bratov mnogo koristnih nasvetov za čim uspešnejše delovanje viškega Sokola, nakar je br. starosta zaključil ob 13. uspešno sokolsko zborovanje. Zdravo!
J. Horvat.

SOKOLSKO DRUŠTVO ZGORNJA ŠISKA

V petek 20. januarja je zboroval naš Sokol v svoji dvorani pri Carmanu. Udeležba je bila odlična, saj je od 160 članov bilo navzočih 84, torej nad polovico. Vsa poročila so bila podana vzorno in izčrpno ter so pokazala vsestransko delo in napredek društva. Občni zbor je posetil tudi domači župan in starosta Sokola Ljubljana-Šiška brat Ivan Zakotnik, ki je izrekel iskrene pozdravne besede ter čestitke in obljubil društvu tudi za bodoče vso pažnjo in pomoč občine. Župo je zastopal predsednik ŽPO br. Pohare, ki je pozdravil skupščino v imenu župe in želel društvu predvojnega delovanja, kar bo najboljši odgovor na škofovsko poslanico, ki so jo navzočji po poročilu brata staroste in brata prosvetarja soglasno in z ogorčenjem obsodili. Uspeh, ki so ga izvestni krogi pričakovali, je v našem okolišju povsem izostal, nasprotno — okrepile so se naše vrste in staro članstvo se je še tesneje oklenilo društva. Iz poročila načelnika je razvidna kra-

sna udeležba pri telovadbi, ki izkazuje preko 13.000 telovadečih v prošlem letu. Društvo je imelo dve telovadni akademiji, prvo v proslavo 100letnice Tyrševe v marcu, drugo 4. decembra v proslavo Uedinjenja, nadalje 22. maja svoj javni letni nastop. Sodelovalo je na župnem zletu z vsemi oddelki. Na nastopih v St. Vidu, Šiški, Mengšu; v Prago je poslalo 2 naraščajnika, 5 članov in 3 članice. Tudi prosvetno delo pokazuje napredek — mladinska proslava na Vidovdan, lutkovne predstave, božičnice, proslava 1. decembra, predavanja — vse to je dokaz vsestranskega dela. Po podanih poročilih so sledile volitve in se je sklenilo predložiti župi v potrditve v bistvu stari odbor, le na mesto odstopivšega br. načelnika je bil izbran dosedanji podnačelnik br. Jenko, a za njegovega namestnika br. Korče, na mesto odstopivšega s. načelnice pa s. Vida Zakotnikova. Nov prosvetar je br. prof. Čop in novi tajnik br. Fegic. Z apelom, da se celokupno članstvo z vneto pripravlja na veliki letošnji jubilejni pokrajinski zlet je brat starosta Červ zaključil krasno uspeli občni zbor.

SOKOLSKO DRUŠTVO GERVO

Glavna skupščina ovoga društva održana je dne 6. januara t. g. koju je otvorio pozdravnim govorom starešina br. Mirko Lipovac.

Po izrečenom pozdravnim govoru br. starešine prešlo se na čitanje izveštaja društvenih funkcionera: prosvetara, tajnika, blagajnika, načelnice, statističara i knjižničara, te tajnika časnog suda. Svi su izveštaji primljeni od skupština s odobravanjem, a osobito br. načelnika Kovača. Nato su dali svoje izveštaje revizori društva i predložili da se da razrečnica upravi društva.

Glavna skupščina jednoglasno izabire u upravu društva kako sledi: za starešinu: Mirko Lipovac, zam. starešine: Stjepan Janeš, načelnik: Stevan Baić, blagajnik: Stevan Baić, tajnik: Olga Baić, načelnica: Marija Paver; prosvetar: Mirko Lipovac, vojni nastavnik: Milan Rosić, pret. čas. suda: Milan Rosić, zam. načel. Josip Janeš, zamenik nač.: Katarina Rosić, gospodar: Vjekoslav Kovač.

U upravni odbor Sokolskog društva za godinu 1933 izabire sledeće:

Članovi: Antun Janeš, Čop Juraj, Pajnić Blaž, Ožbolt Antun, Vrus Franjo, Turk Ivan, Klepac Vjekoslav, Malnar Miroslav, Janeš Lovro, Mrle Josip.

Za zamenike upravnog odbora: Kovač Grgu, Vruš Slavka, Arih Ivana, Turk Josipina, Blažević Antuna.

Revezioni odbor: Vojko Klepac, Stjepan Šošarić, Milan Volf. — Zamenike rev. odbora: Zagar Josipa, Klepac Vjekoslava.

Časni sud: članovi: Josip Turk, Vjekoslav Kovač, Marija Paver, Čop Vjekoslav, Arih Josip, Baić Stevan. — Zamenici članova čas. suda: Klepac Viktor, Pavlič Antuna, Janeš Stjepana.

Odbor za gradnju sokolskog doma: Starešina Lipovac Mirko, načelnik: Baić P. Stevan, Janeš Stjepan, zam. star., Turk Josip, Janeš Lovro, Janeš Antun.

Članarina za god. 1933 razrezala se je ovako: nevezbači mesečno 2 dinara, vezbači 1 dinar, naraštaj 50 para, deca prosta.

Blagajnik i načelnik Baić, predlaže glavnoj skupščini na pretes proračun društva za god. 1933, koji glavna skupščina usvaja u celini.

SOKOLSKO DRUŠTVO MEDVODE

Sokol Medvode je imel dne 6. januaria svoj redno letno skupščino, ki je bila prav dobro obiskana. Iz poročil društvene uprave smo razvideli, da je društvo prav v vseh panogah izborno delovalo. Število članstva, pa tudi deca stalno raste. Posebno živahno je delovalo društvo na prosvetnem polju. Priredilo je v preteklem letu 7 iger, ki so bile vse prav dobro obiskane. Tudi deca se je izkazala s svojo igrico, ki je bila dvakrat uprizorjena. Nad vse veličastno so uspeli proslava M. Tyrša, Vidovega dne in 1. decembra. Lepo število predavanj kaže, da društvo poleg drugega dela tudi teh ne zanemarija. Letni telovadni nastop je prekosil vse dosedanje.

Društvo ima svoje letno telovadišče, v preteklem letu je nabavilo lasten oder in tudi nekaj telovadnega orodja, manjka nam pa še marsikaj, predvsem lastne telovadnice in sicer v Medvodah v središču društvenega delokroga. Tu bi bila telovadba morda bolj obiskana, kot sedaj v zasilni telovadnici v Preski. Ustanovil se je letos društveni smučarski odsek, ki pa zaradi mile zime ne more priti do pravega razmaha. Ker ima telovadeče članstvo pri raznih nastopih vedno precej izdatkov, je bila članarina zanje znižana na polovico. Morda bo tudi to pripomoglo, da se število telovadečih zviša, kar bi bilo vsekakor želeno. Uprava društva je bila nekoliko izpremenjena. Pričakujemo

v prihod. letu še večjega razmaha. Naprej in kvišku vodi naša pot, koraka nazaj Sokol ne pozna!

SOKOLSKO DRUŠTVO KOMENDA PRI KAMNIKU

Tukajšnje sokolsko društvo je imelo v decembru več prireditev, ki so vse dobro uspeli. V proslavo Uedinjenja se je vršila akademija z občajnim programom, Miklavžev večer pa je bil prirejen deci in naraščaju. Dne 4. decembra se je uprizorila štiridejanka Manice Komanove »Prisega o polnočie«. Sokolska dvorana je bila prvikrat odkar uprizarjamo igre, nabit polna. Vsem igralcem gre hvala, zakaj vsi so se potrudili po svojih najboljših močeh, največja privlačnost za občinstvo pa je bila priljubljena igra sama. Navzoča avtorica je prejela kito cvetja. Nepričakovan gnoten, pa tudi moralen uspeh, predvsem pa prisotnost popularne pisateljice je izvala po uprizoritvi med vsemi najprijetnejše razpoloženje, ki se je izpremenilo po toplih besedah, ki jih je izpregovorila sestra Manica Sokolstvu — v vihar navdušenja. Gromko je zadonela po dvorani himna »Bože pravde« ter izlila čuvstva vseh v misel na kralja in domovino. Na željo občinstva se je igra ponovila dne 18. decembra. Prireditve je posetil tudi sreski šolski nadzornik g. Lukežič. Letošnje prireditve je zaključilo Silvestrovo. Na programu sta bili burki »Mutast muzikant« in »Bucek v strahu«, ki sta nudili občinstvu mnogo zabave kakor tudi kuplet »Stražar in postopač«. Polnočni govor je imel starosta br. Hribar, ki je ob koncu apeliral na občinstvo, naj prispeva po svojih močeh za trbovelske brezposelne. Nabranih je bilo 66 Din. Sledila je novelna alegorija. Agilnemu članstvu, predvsem pa pridnim igralcem kličemo za novo leto — »Zdravo — in krepko naprej!«

SOKOLSKO DRUŠTVO DOLENJA VAS PRI RIBNICI

Dne 8. t. m. je tuk. sokolsko društvo položilo na letni skupščini račun o svojem delovanju v minulem letu. Telovadilo se je v učni sobi osnovne šole in je članstvo nastopilo z vajami v Ljubljani, Velikih Laščah, Kočevju, pri otvoritvi Sokolskega doma v Ribnici. Za društvo pa je bil največjega pomena nastop doma ob priliki razvija članskega prapora ki se je vršil dne 24. julija. Prapor je domače delo, ki so ga naredile sestre Karolina Henikman, učiteljici Vončina-Frank Majda in Naldler Nežica.

Volilo se je tudi novo društveno upravo. Za starosto je izvoljen ustanovitelj tuk. društva brat Henikman Josip, podstarosta Aeković Svetozar, tajnika učitelj Pave Franc, za prosvetarja Vončina Drago, načelnika Franc Mirtič.

SOKOLSKO DRUŠTVO UNEC-RAKKE

V nedeljo 22. t. m. ob treh popoldne je imelo Sokolsko društvo Uneck-Rakek svoj letni redni občni zbor. V prostorni sokolski dvorani se je zbralo lepo število zavednih sester in bratov. Društveni starosta brat Suštaršič je otvoril zborovanje, pozdravil vse brate in sestre ter navzočega župnega delegata br. Čotarja.

Uvodoma se je dotaknil napada na Sokolstvo. Vse članstvo je z ogorčenjem obsodilo te napade. Spominja se preminulih bratov in sester v minulem letu, nato poda izčrpno poročilo o letnem delovanju uprave, ki kaže vidne uspehe. Končuje z vzklikom naj živi Kralj, lepa in močna Jugoslavija!

Izčrpno tajniško in načelniškovo poročilo je podal tajnik br. Hermen. V poročilu se spominja prestavljenega agilnega načelnika br. Pogačnika, ki je vzorno in neumorno vodil skoro vse oddelke. Nadalje poroča, da je društvo nastopilo pri vseh sosednih društvih, na župnem zletu v Ljubljani in z dvema članoma na vsesokolskem zletu v Pragi. Priredilo je društveno akademijo, ki se je izvršila v zvezi s proslavo Tyrševe stoletnice.

Prosvetno poročilo je podal brat Vladika Franc. Iz poročila posnemamo, da se je prosvetni oddelek bavil z vzgojnimi delom in priredil več predavanj, poučnih in zabavnih iger, skrbel za naobrazbo članstva potom knjižnice, imel več sej in sestankov. Odsek je bil zelo aktiven in delaven. Udeležba pri vseh nastopih in sestankih je bila zadovoljliva.

Statistično poročilo je podal br. Demšar. Iz njegovega poročila je razvidno, da šteje društvo 252 članov in članice.

Gospodar br. Vivoda nam je podal lepo sestavljeno poročilo, iz katerega je razviden natančen opis inventarja. Inventar sestoji iz opreme Sokolske dvorane, ki je stala Din 24.799.—, garderobe in kulis in dr., ki je stalo Din 21.622.—, telovadnega orodja za Din 13.502.—, telovadnih slavnostnih krojev Din 4.428.—, steklene posode in pribora Din 2.062.—, 375 knjig Din 8.000.— — skupaj v vrednosti Din 74.453.—

Poročilo blagajnika br. Keniča je za današnje čase zelo razveseljivo. Saj so bile krite vse potrebščine in plačane obresti ter davki. Društvo je imelo dohodkov Din 15.726.80, izdatkov Din 15.680.50, prebitka je bilo Din 46.30, Društvo dolguje Din 75.595.—. Vsa poročila so bila soglasno sprejeta. Nato je bila predlagana sledeča lista: Starosta br. Suštaršič J., podstarosta br. Matunovič J., načelnik br. Vidmar M., načelnica sestra Roner F., namestnik načelnika br. Uršek F., podnačelnik br. Bombač M., prosvetar br. Vladika F., tajnik Herman J., blagajnik br. Kenič A., statističar br. Demšar J., gospodar br. Vivoda J. Člani uprave br. Tavčar F., Rojce V., Omahen J., Trček Š., Soš R., Benčar I., Hvala J. Namestniki: br. Volk V., Gruden V., Demšar R., Perko A. Nadzorni odbor: br. Bombač J., Hladnik J., Ribarič S. Namestniki: br. Gregorič J., Levstek J. Častno razsodišče: predsednik br. Likar star., namestnik Šupan F., zapisnikar br. Goričar F., član br. Blaznik A., namestnik br. Juvančič M.

Lista je bila soglasno sprejeta. Po končanem volitvah se oglasi k besedi župni delegat br. Čotar. Zahvalil se je vsem funkcionarjem za natančna poročila, iz katerih je bilo razvidno, da so vsi odseki aktivno sodelovali v zmisljivo sokolske ideje ter jih pozval, da se še z večjo vneto poprimajo sokolskega dela z ozirom na Pokrajinski zlet in na jubilejno 70 letnico Ljubljanskega Sokola. Pozval je vse brate in sestre v telovadnico, vsi oni, ki ne posejajo telovadbe, naj delajo na drug način v in zunaj društva, da bo udeležba velika, ter s tem pokažejo, da živijo in se ravnaajo po naukih nesmrtnega br. Tyrša. Br. starosta se je toplo zahvalil vzpodbudnim besedam br. Čotarja ter zaključil lepo uspeli občni zbor.

Župa Maribor

SOKOLSKO DRUŠTVO KONJICE

Sokolsko društvo Konjice je imelo svojo glavno skupščino 7. januarja t. l. v Narodnem domu. Skupščini so prisostvovali člani in članice skoroda polnoštevilno. Iz poročil posameznih funkcionarjev je razvidno, da je bilo društveno delovanje v letu 1932. izredno živahno, uspešno, a zelo težavno. Posebno značilen je bil za naše društvo dogodek razvija društvenega prapora 29. junija 1932., kateremu je kumoval br. dr. Drago Marušič. Iz poročila načelnikovega je posneti, da so vsi telovadni oddelki pridno telovadili in da so se člani in članice tudi udeleževali vseh tehničnih prireditev župe in Saveza. Seveda je društvo tudi sodelovalo na vseh telovadnih nastopih v sokolskem okrožju, kajti Konjice je centrala in matica vsem drugim sokolskim edincem v Dravinjski dolini. Iz prosvetarjevega poročila izhaja, da je društvo paralelno in v vsem sporazumu s tehničnimi organi z lepimi uspehi vršilo prosvetno sokolsko delo. Administrativni in blagajniški posli so se opravljali povsem v redu.

Župna uprava je za delovno leto 1933. potrdila naslednje društveno upravo, ki jo tvorijo po večini bratje in sestre prejšnje društvene uprave: starešina dr. Mejak Ervin, podstarešina dr. Rudolf Ivo, načelnik Nardin Nande, načelnica Križmanič Milka, podnačelnik Kolšek Franc, podnačelnica Deteček Tončka, prosvetar Nemeč Ivan, tajnik Kolšek Franc, blagajnik Blažon Davorin, gospodar Podlogar Rudolf, matrikarica Nardin Marica; člani uprave: Kulterer Filip, Mastnak Avgust, Režabek Marjana, Sajovic Stanko, Šel Hinko, Vališer Srečko in Zore Zdenka; revizorji: Lorber Franjo, Šuc Stefan in Stergar Franc.

Tudi starejši bratje Sokolskega društva Konjice so se vzdramili in pričeli s telovadbo. Vrsta šteje že sedaj v začetku 16 bratov, katere vadi br. dr. Mejak. Telovadba je vsak četrtek od 18. do 19. ure. Telovadba starejših bratov naj ne bo samo razvedrilo istim, temveč v prvi vrsti vzpodbuda mlajšim bratom za pridno vohajanje v telovadnico in pomnožitev števila mlajših telovadcev. Starejši bratje hočejo tudi pri letošnjem javnem nastopu nastopiti s posebno točko.

Protestno zborovanje Sokolskega društva Konjice in sokolske čete Konjiška vas se je vršilo 18. januarja t. l. v Narodnem domu. Tega zborovanja se je udeležilo članstvo skoroda polnoštevilno. Po prečitaniju pastirskega lista in komentiranju istega po br. starešini dr. Mejaku se je sklenilo soglasno in z velikim odobravanjem odposlati Savezu protestno resolucijo. Po sprejemu resolucije so vsi prisotni navdušeno zapeli »Hej Slovani!«

SOKOLSKA ČETA KONJISKA VAS

Naša četa, ki je bila ustanovljena lani 6. marca je v teku časa od ustanovitve sem lepo napredovala. Ona šteje danes 53 člani in tvori nekako predstražo za sokolski trg Konjice. Telovadci telovadijo v telovadnici v Ko-

njih in sicer so doslej telovadili na delavnici zvečer, odslej pa bodo telovadili ob nedeljah dopoldne, ker je ta čas najprikladnejši za naše fante. Četa se je udeležila 6 telovadnih nastopov, je priredila »Jurjevanje« in tekmo koscev ter sodelovala pri gledaliških predstavah matičnega društva. Seveda je bila četa zastopana tudi na vsesokoljskem zletu v Pragi po 1. četniku in 1. četnici. Vršilo se je v četi več predavanj in nagovorov, ob slovesnih dvih prilikah je četa zaigala po 2 kresova. Blagajniško poslovanje je bilo v redu in izkazuje blagajna prebitek 285/25 Din. Sej je bilo 13 rednih in 4 izredne, iz česar se tudi lahko sklepa na živahno in vestno delovanje v četi. Ob tej priliki se četniki zahvaljujejo matičnemu društvu Konjice in župni upravi za moralno in gmotno pomoč. Novo četno upravo tvorijo večinoma stari člani uprave s starešino Ajdnik Franjom, tajnikom Klinc Franjom, načelnikom Pavlič Alojzjem in prosvetarjem Straka Jožefom.

SOKOLSKO DRUŠTVO ROGAŠEVCI

Naše društvo je imelo v nedeljo dne 22. januarja t. l. svoj občni zbor. Udeležba članov je bila nad pričakovanje dobra. Vsi funkcionarji uprave so podali svoja letna poročila o delovanju in uspehih ozir. neuspelih poslovanjih odsekov.

Starosta br. Weiss se je v zanečnih besedah zahvalil članstvu za ves trud in delo v preteklem letu. V svojem govoru se je spomnil tudi zaslužnih odličij in umrlih članov.

Nadve zanimivo je bilo poročilo tajnika br. Tomišiča, v katerem je predložil stvarno delovanje društva.

Po tajnikovem poročilu so sledila poročila načelnika, načelnice, prosvetarja, blagajnika, revizorja, gospodarja in dr.

Revizor br. Poredoš je vestno pregledal vse knjige in društveno blagajno, ki jo vodi br. Kolbl, ter jo našel v vzornem redu. Predlagal je občnemu zboru, da se izreče br. blagajniku za vestno in vzorno delo pohvalnica in da se mu podeli razrešnica.

Iz vseh poročil uprave je bilo razvidno, da je bil celokupen uspeh društva v preteklem letu zadovoljiv. Razveseljivo je zlasti dejstvo, da je društvo pridobilo precej novih članov iz vrst kmečkega naroda.

Pri volitvah v novo upravo je občni zbor izvolil same dela zmogne člane, ki dosedaj radi svoje skromnosti niso sili v ospredje, pač pa so nesebično delali, kjerkoli je bilo mogoče, v procvit društva. Za starosta je bil izvoljen br. Viktor Černy, šol. upravitelj v Sv. Juriju. Mesto tajnika je prevzela sestra Vrhovnikova, prosvetarja pa sestra Štiberjeva, učiteljica v Serdici. Načelnik je ostal isti. Prvi podnačelnik pa je brat Laznička, drugi brat Marič.

Nadalje so bili v odbor na novo izvoljeni br. Hajdinjak kot knjižničar, br. Plahar kot gospodar, br. Holsed kot revizor, br. Kozic kot matricar in br. Gaber kot odbornikov namestnik. Vsi navedeni so se že v preteklem letu marljivo udeleževali v društvenem življenju ter so ta mesta zasluženo sprejeli. Upamo, da jih bodo tudi častno zastopali.

Novi upravi želimo vsestranski uspeh, predvsem, da dokaže tuk. kmet. ljudstvu, da so izjave katoliškega episkopata neresnične, kajti Sokolstvo priznava in spoštuje vsako versko prepričanje in smatra vero kot najsvetejši del notranjosti človeškega življenja.

SOKOLSKO DRUŠTVO SELNICA OB DRAVI

Naš Sokol je imel svoj redni občni zbor v torek, dne 24. januarja. Udeležba je bila polnoštevna. Otvoril je zbor s kratkim nagovorom starosta br. Žunko, nakar je v daljšem govoru načelnik br. Kikl vzpodbujal članstvo k še intenzivnejšemu delu, saj nas letos čaka pokrajinski zlet. Govoru brata načelnika so sledila skrbno sestavljena poročila poslovanja funkcionarjev, ki kažejo na uspešno in plodonosno delo našega Sokola, saj smo priredili dve telovadni akademiji, dva javna nastopa, uprizorili dve igri, izvršili propagandni pežizlet na severno mejo k Sv. Duhu, združen z javnim nastopom in sodelovali pri prireditvah bližnjih društev. Tudi v finančnem oziru izkazuje poročilo kljub sedanji krizi napredek in dokaj ugodno stanje. Novoizbrana društvena uprava pa je porok, da bo šlo naše delo naprej k zmagi naših velikih teženj.

Župa Mostar

SOKOLSKO DRUŠTVO TREBINJE

U nedelju 22. januarja o. g. održana je glavna godišnja skupština Sokolskog društva Trebinje, kojoj je prisustvovalo oko 150 članova-ca uz učesće župskog izaslanika brata Dušana Bajića.

Po pročitavanju savezne poslanice, funkcioneri su podneli svoje izveštaje o radu u 1932 godini, koje je skupština primila s odobravanjem. Posle kratke diskusije o izveštajima i budže-

tu za ovu godinu, prešlo se na biranje nove uprave, koja će se predložiti Sokolskoj župi Mostar na imenovanje.

U novu upravu izabrana su sledeća braća: starešina Hinko Majksner, dugogodšnji načelnik društva; zamenik Pero Bubalo; načelnik Vaso Govedarica; zamenik načelnika i blagajnik Huso Salahović; tajnik Milan Skundrić; prosvetar Salko Nazečić; statističar Eduard Turk; lekar dr. Petar Rundo; predsednik odbora za gradnju doma Simo L. Petrović; referent za sokolske čete i pročelnik trezvenosti Camil Hujdur; gospodar Edhem Resulbegović; pročelnik pevačke i pozorišne sekcije Julije Boić; referent za poljoprivredu inž. Jevrem Jovović; pročelnik štednje Branko Kovačević; Stjepan Vinković, Marin Zanetić, Spaso Anđelić, te još nekoliko uglednih građana, poznatih kao dobri sokolski radnici.

Lica izabrana u novu upravu daju nade za postignuće većih uspeha u ovoj godini.

Na skupštini se je s najvećim ogorčenjem protestiralo protiv poslanice Kat. episkopata.

Župa Novi Sad

SOKOLSKO DRUŠTVO APATIN

24. o. m. održana je u prostorijama sokolane godišnja skupština društva, kojoj je prisustvovalo lep broj članova i članica (80). Starešina br. dr. Milan Vakanjac otvorio je skupštinu i pozvao članove da u znak vernosti i odanosti pozdrave Nj. Vel. Kralja i saveznog starešinu Nj. Kr. Vis. Prestolonaslednika Petra. Zatim je starešina pročitao novogodišnju poslanicu SSKJ, koja je pažljivo saslušana, a na završetku pozdravljena uprava Saveza. Posle toga je starešina izložio članovima napadaj Katoličkog episkopata na Sokolstvo i pročitao komunikacije i deklaracije uprave SSKJ, dodavši da je uprava društva 14. o. m. poslala protestne depeše upravi Saveza i Predsedniku Vlade.

Pre podnašanja detaljnog izveštaja o radu uprave društva starešina je ukratko izneo celokupno stanje i prilike u društvu, istaknuvši njegov naročiti značaj i važnost u ovom čisto nemačkom mestu, gde se je sve ono što oseća i živi pravim jugoslovenskim duhom okupilo u Sokolu, tako da društvo broji 160 članova (od toga 26 vežbača), 84 naraštaja i 224 dece, svega 468 pripadnika. Zatim su pročitani godišnji izveštaji tajnika, prosvetarja, načelnika, blagajnika, statističara i revizora, koji su u celosti i s potpunim odobravanjem primljeni od strane skupštine. Na to je izabrana uprava sa starešinom dr. Milanom Vakanjcem na čelu.

SOKOLSKO DRUŠTVO MOL

Ovo Sokolsko društvo održalo je dne 15. januara t. g. svoju redovnu glavnu skupštinu kojoj je prisustvovalo i župski izaslanik br. Đura Jovanović. Pozdravljajući prisutne, kao i župskog izaslanika, skupština je otvorio starešina društva br. Novak Radonić, učitelj. Tajnik društva pročitao je poslanicu Saveza, posle čega se prešlo na ostale točke dnevnoga reda, koje su se sastojale iz sledećih izveštaja: tajnika, statističara, prosvetnog odbora, načelnika, blagajnika. Izveštaj nadzor. odbora pročitao je br. Mačkaški. Posle toga prešlo se na biranje nove uprave, koja se sastoji: starešina Novak Radonić, učitelj; zamenik starešine Ivan Jakišić, trgovac; tajnik Bogoljub Mačkaški, činovnik; blagajnik Svetislav Dragin, trgovac; prosvetar Ilija Zeljković, poreski činovnik; načelnik Aca Popović, opšt. činovnik; načelnica Nada Jakišić, učiteljica. Posle toga izabran je upravni odbor od 10 lica, nadzorni odbor od 3 lica i sud časti. Društveni je lekar br. dr. Božidar Trnajić. Na koncu skupštine pročitao je br. starešina protestne brzojave upućene Savezu SKJ i Predsedniku vlade, a u vezi s poslanicom Katoličkog episkopata.

Po izrečenom pozdravu br. starešine zaključena je skupština.

† Br. RADOVAN LOLINOG

Sokolsko društvo Mol izgubilo je 19. januara svog člana br. Radovana Lolinog, koji se posle duge i teška bolovanja preselio u večnost.

Pok. br. Radovan rod. o se je 1905. godine, a član Sokola postao je odmah po oslobodenju. Kao aktivan član učestvovao je na svima društvenim priredbama. Izmučen bolešću tuberkuloze do poslednjeg daha svoga života s interesovanjem je pratilo rad našeg Sokolskog društva, koje je s divnim vencem odalo poslednje priznanje i počast svome plemenitom bratu. S pokojnikom se je oprostio u ime društva br. starosta, a braća su pored kovčega stupala u odorama.

Plemenitoj sokolskoj duši: Slava! i Večnaja pamjat!

SOKOLSKO DRUŠTVO SENTA

15.og januara o. g. održana je glavna godišnja skupština ovašnjeg Sokolskog društva, koja je protekla dostojanstveno u potpunom miru i redu i bratskoj harmoniji.

Brat starešina dr. Miloš Knežević izneo je u svom pozdravnom govoru, značaj prošle Tiševe godine za celo Sokolstvo i spominje redom sve važne događaje u životu našeg Sokolstva u prošloj godini i rad u ovoj godini. Osobito pokrajinski slet u Ljubljani.

Nakon pozdravne reči brata starešine, uzima reč izaslanik župe, brat Milovan Knežević, koji u vrlo lepom govoru prikazuje prisutnima značaj i važnost Sokolstva, naročito u današnjim teškim vremenima za naš narod. Skupština s velikim oduševljenjem pozdravlja govor brata župskog izaslanika.

Prelazeći na dnevni red brat sekretar Nikola Jakovljević, čita svoj godišnji izveštaj o celokupnom radu ovašnjeg Sokolskog društva u prošloj godini 1932-oj, iz koga se vidi, da je ovašnje Sokolsko društvo prošle godine u svakom pogledu vidno napredovalo, da se ojačalo u moralnom, materijalnom, prosvetnom i tehničkom pogledu.

Posle izveštaja brata sekretara, čita svoj izveštaj brat načelnik Sever Aradski, iz koga se isto tako vidi jak i vrlo dobar napredak našega društva u tehničkom pogledu, i da je pokazalo u prošloj godini naše vežbajuće članstvo sjajne rezultate. Nakon toga sekretar prosvetnog odbora brat Sever Aradski čita svoj izveštaj, iz koga se vidi jačanje i napredovanje prosvetnog rada u našem društvu. Održavana su mnoga predavanja i sela, o svima važnijim događajima u sokolskom životu u prošloj godini. Posle tog, brat blagajnik Branko Vuković podnaše račune i proračun za iduću godinu i izveštaj nadzornog odbora, da su svi nadeni računi u redu.

Skupština je sve izveštaje jednoglasno s odobrenjem primila na znanje i dala razrešnicu dosadašnjoj upravi.

Posle se prešlo na izbor nove uprave. Skupština je jednoglasno, bez diskusije, predložila u novu upravu: za starešinu brata dr. Miloša Kneževića, advokata, za zamenika starešine brata Butorea Ivu, kapetana pristaništa, za sekretara brata Bordoški Nenada, sudskog pripravnika, za prosvetara br. Severa Aradskog, nastavnika gimnazije, za načelnika brata Radovića Branka, gradskog činovnika, za načelnicu sestru Babin Branku, gradsku činovnicu, i pored toga još 15 članova, odnosno zamenika u upravni odbor, 7 članova u nadzorni odbor i 8 članova u sud časti.

Brat starešina dr. Miloš Knežević u ime izabranih, odnosno predloženih, zahvaljuje se skupštini s lepim rečima na poverenju i obećava, da će s ostalom braćom u upravu sve učiniti, da još jače unapredi i ojača ovašnje Sokolsko društvo, i ujedno se zahvaljuje svima prisutnima da je skupština ovaako lepo, i dostojanstveno protekla.

SOKOLSKO DRUŠTVO TITEL

Godišnja skupština društva održana je 19. januara o. g., koju je pred velikim brojem članova otvorio brat zam. starešine ing. Vasa Kapamadžija, lepim pozdravnim govorom u kojem se ogradio protiv poslanice Katoličkog episkopata. Brat dr. St. Anojčić je zatim pročitao poslanicu SSKJ, koja je saslušana s najvećom pažnjom. Brat tajnik Mirko Mihalčić podneo je ispran izveštaj o radu društva u prošloj godini, a tako isto i ostali funkcioneri br. Laza Lazukić, načelnik, o tehničkom radu, br. Mladen Janić o prosvetnom radu, br. Živko Bešlić o stanju blagajne, br. Milorad Vučetić o statistici i br. Adam Mikić o stanju društvenog inventara.

Revizori su izvestili skupštinu o pregledu knjiga i novčanik dokumenata, da je sve nadeni u najboljem redu.

U novu upravu predložena su sledeća braća: starešina br. ing. Vasa Kapamadžija, zamenik starešine br. dr. Damjan Vardić, tajnik br. Mirko Mihalčić, načelnik br. Laza Lazukić, načelnica sestra Jelena Mutić, prosvetar br. Mladen Janić, a za članove U. O. braća dr. Stvan Anojčić, Aleksandar Milić, Milorad Vučetić, Adam Mikić, Branko Sekulić, Živko Bešlić i sestra Marija Kljugenau, a za zamenike ing. Dorde Zakić, Emil Ilić i Rada Jelovac, za članove revizionog odbora braća Gliša Purać, Jovo Panjević i Sava Mišković.

SOKOLSKO DRUŠTVO VRBAS

Sokolsko društvo Vrbas održalo je svoju IV redovnu godišnju skupštinu dana 22. o. m. — Skupštini je prisustvovalo priličan broj članova. Od članica nije bila prisutna ni jedna. — Izaslanik novosadske župe nije prispeo. — Posle pozdravne reči br. starešine, donesena je spontana odluka da uprava društva uputi protestni dopis Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije protiv klevetničke epistole Katoličkog episkopata, — pored već poslate protestne depeše Savezu i g. Predsedniku kraljevske vlade.

Iz izveštaja pojedinih funkcionera društva vidi se, da je društvo u protekloj godini znatno napredovalo u svakom pravcu. — Najveća diskusija razvila se oko pitanja podizanja Na-

rodno-sokolskog doma. Konačno je usvojena ranija odluka uprave društva, da se dom podigne na zemljištu poklonjenom od strane opštine Stari Vrbas. — Za ovu svrhu, društvena blagajna već sada raspolaze s gotovinom od oko 200.000 dinara. Izgleda, da će se s podizanjem otpočeti već u toku ove godine.

U ovom starom društvu, za sada se oseća praznina jedino u saradnji ženskog članstva, a zatim prosvetnom delu rada. — Ali oni će, po svemu sudeći, otpasti čim se podigne dom.

Na kraju je predložena sledeća lista za upravu društva: starešina br. Milan Guralj, zamenik br. Milan Pročić, načelnik br. Zarko Stefanović, zamenik Radovan Milan, tajnik br. Rajčić Albert, zamenik br. Kvaić Pavle, prosvetar: br. Tošić Živko, blagajnik: Kanarec Evdoh n; članovi odbora braća: Borota Branko, Drakulić Dane, dr. Popović Milan i Stankov Nestor, njihovi zamenici braća: Aranicki Draga, Bajac Vitomir i Malešev Milan, — revizori braća: mr. Leskovic Mileta, inž. Novaček Ivan i Stefanović Nikola. — Skupština je protekla u najlepšem skladu i redu.

Župa Osijek

SOKOLSKO DRUŠTVO ERDEVIK

Sokolsko društvo Erdevik održalo je dne 22. januara svoju redovnu glavnu skupštinu. Prisutno je bilo skoro celokupno članstvo, a i velik broj naraštaja.

Glavnu je skupštinu stvorio br. starešina Konjević, nakon čega su podneli opširne izveštaje predsednici raznih sekcija o radu u prošloj godini, a mnogi su ukazali na nedostatke prošlogodišnjeg rada i ukazali buduće smernice.

Opširani dokumentovan izveštaj podneo je br. tajnik Ignjatije Karolić, ravatelj grad. škole, koji je u svom izveštaju dodirnuo rad svih sekcija.

Opširne izveštaje podneli su br. prosvetar Filipović i br. Makiš Stevan, načelnik. Iz njihovih se izveštaja vidi, da je i na tom polju urađeno koliko se god moglo!

Nakon pročitanih izveštaja predložio je kandidacioni odbor od šestoro braće (sestara) glavnoj skupštini listu za novu upravu, koja je bila jednoglasno primljena: za starešinu izabran je br. Filipović Zika, upravitelj osnovne škole, potstarešina br. Konjević Ljubomir, tajnika br. Ignjatije Karolić, rav. grad. škole, načelnika br. Makš Stevan, majstor, zamenika br. Nikolića Radić, načelnicu sestru Dobrodolci Milana, zamenicu Radić Živka, učiteljicu, prosvetara br. Ante Modrušan, nast. grad. škole, a u odbor ušla su i braća i sestre: Petrović Jovan, dr. Bijelić Samojlo, Kopčok Karol, Mahdić Samuel, Knežević Milica, Zakula Mile, Garabantin Svetislav, Berisavljević Dušan, Popović Zlatoje, Zilaj Pabel, Igić Ilija, Krasnik Đura, Vukov Mihajlo, Zgut Ladislav, Ankarić Matija, Đurić Milica, Milenko Mijatović, Ankarić Lazar i Bogaljević Steva. Nakon toga br. Modrušan podneo je glavnoj skupštini opširniji referat o sadržaju poslanice Kat. episkopata. Nakon svega doneta je jednoglasno rezolucija, koja je upućena Savezu SKJ.

Skupština je po pročitanoj rezoluciji dala vidnog oduška, pa je br. starešina zaključio glavnu skupštinu.

SOKOLSKO DRUŠTVO SLAV, BROD

Povodom proslave 70 godišnjice osnivanja prvog Sokolskog društva na Slovenskom Jugu »Južnog Sokola« u Ljubljani, održana je svečana sokolska akademija Sokolskog društva u Slav. Brodu dne 21. o. m. u dvorani »Kasina« s vrlo lepim i biranim programom, koji se je sastojao iz 11 različitih točaka.

Akademija je bila odlično posećena, tako, da je prostrana dvorana »Kasina« bila dupkom puna, te je akademija moralno nada sve uspeła, a i materijalno s vrlo zadovoljujućim rezultatom obzirom na današnje teške privredne prilike.

Nakon sviranja sokolske koračnice, otvorio je akademiju pozdravnim govorom starešina društva brat dr. Ivo Jelavić. Lepim i biranim rečima razložio je podatke i dužnosti Sokolstva, a naročito osudio protunarodnu kampanju, koju je protiv Sokolstva poveo Katolički episkopat svojom poslanicom.

Sve tačke programa su precizno i efektno izvedene. Po prvi put imali smo prilike da vidimo u Brodu trio ženski i muški, koji su izvadali skladnu i lepu sliku, pa je publika oduševljena izvanrednom popratila izvađače burnim aplauzom.

Nakon svršenoga programa razvila se vrlo animirana zabava.

Sutradan u nedelju po podne u istoj dvorani davana je repriza s istim programom za školsku mladež, koja je također odlično uspeła. — V. B.

SOKOLSKO DRUŠTVO VALPOVO

U nedelju 15. januara održana je redovita godišnja glavna skupština u prisuću blizu 50 članova i članica. Od strane župe bio je prisutan zamenik načelnika župe brat Dragutin Glasner.

Skupštinu je otvorio starešina br. Mr. Ferdo Desati, pročitao poslanicu Saveza SKJ i markantnim crtama ocrtao značenje prošle 1932 godine u životu našega društva i Sokolstva uopće. Na to su redom sledili izveštaji pojedinih funkcionera, koji su svi bez primedbe primljeni na znanje. Po tajnikovom ispranom izveštaju izvesto je brat načelnik o telovežbenim nastupima i sudelovanjima, kojih je bio lane lepi broj. Prosvetar je izvesto o stanju prosvetnog rada. Blagajnik je izvesto, da je bilo prihoda 12.234 Din, a izdatka 10.352 Din i da je društvo namirilo svoje obaveze prema župi i Savezu. S najvećim zanimanjem saslušana je izveštaj građevnog oteka, što ga je podneo njegov predsednik brat ing. Josip Čižek. Jesenas je sagrađena i pod krov stavljena vežbaonica sa stalnom pozornicom i podzemnom svlačionicom.

Prihvaćen je i proračun za 1933 g., koji je prema lanjskomu znatno reduciran, s obzirom na sve teže gospodarske prilike.

Kandidacioni odbor predložio je, da se župi predloži na imenovanje dosadanja uprava s potrebnim dopunama.

Društvena uprava za 1933 godinu konstituisala se izabravši između sebe tajnika I i II, blagajnika, matičara, gospodarja i barjaktara. Osim prednjačkog zbora, prosv. odbora i građevnog odbora, koji već postoje, odlučilo se ustrojiti gospodarski oteak (sa 4 člana) te priredbeni sa 6 članova, koji se po potrebi može svagda i proširiti. U svrhu što bržeg obavljanja administrativnih poslova biće uvedene sednice i radni sastanci izvršnog odbora. U okružni prednjački tečaj u D. Miholjac odaslan je 1 brat, pošto nemamo dovoljno prednjaka.

† ANKA SERBEDŽIJA

U sredu 18. januara umrla je u 23 godini mladog života naša članica s. Anka Serbedžija rod. Prokop, svršena učiteljica, supruga našeg brata prosvetara. Do svoje udaje bila je i vežbačica, te je i nastupila na vsesokoljskom sletu u Beogradu. Društvo joj je odalo zadnju počast otprativši je korporativno na njenom pogrebu. Nad otvorenom rakom oprostio se u ime sokolske braće i sestara brat starešina dirljivim govorom. Pokoj joj večni!

SOKOLSKO DRUŠTVO ČEPIN

Sokolsko društvo u Čepinu održalo je 15. januara o. g. svoju glavnu godišnju skupštinu.

Nakon pozdravnog govora br. dr. Gomerčiča, starešine ovog društva, sledili su izveštaji tajnika, blagajnika i načelnika.

Posle ovih izveštaja, data je razrešnica staroj upravi, te se je prešlo na biranje nove. Iza burnog raspravljanja izabrana je jednoglasno nova uprava sa sledećim vodstvom: starešina: Gavrilović Aleksandar, učitelj; zamenik starešine: Rusić Vaso, opć. načelnik; tajnik: Fridrih Stjepan, opć. činovnik; načelnik: Buček Stjepan, stol. pomoć; i zamenik načelnika Romanić Vidvoja, zid. pomoć; i zamenik načelnika: Koržinec Stjepan, krojač. pomoć. Funkciju prosvetara vršiće ujedno novo izabrani starešina brat A. Gavrilović.

Na skupštini se je ogorčeno protestiralo protiv napada Kat. episkopata protiv Sokolstva.

Glavnu skupštinu zaključio je novoizabrani starešina s patriotskim govorom, u kojem je naglasio, da ovo društvo nastavi svoj rad s mnogo više voje i nepokolebive odanosti našem uzvišenom Vladaru.

SOKOLSKA ČETA VRBANJA

U nedelju 15. januara 1933 godine održana je u Državnoj osnovnoj školi u Vrbani glavna skupština Sokolske čete.

Skupštinu je otvorio brat starešina kratkim pozdravom zaželevši dobar uspeh u godini 1933. Nakon pozdrava diže se brat okružni prosvetar Aleksandar Čavrak, koji u divnom govoru daje ilustraciju narodnog i državnog jedinstva, pa je u tom cilju začelio da i ova četa radi i napreduje.

Izveštaj tajnika bio je kratak i pregledan, te se moglo tačno razabrati rad u celoj godini. Četa broji 34 člana, od toga vežbača 27, naraštaja 28 i dece m. i ženske 52. Izveštaj je primljen i odobren. Tajnički izveštaj upotunio je načelnik. Četa je bila skroz aktivna, a propisani plan u celosti je izvršen. Vežbalo se redovito.

Izveštaj brata predsednika prosvetnog odbora Milanovića Nikole bio je koncizan i na vrlo zgodan način prikazan.

Biran je novi upravni odbor čete i to: starešina Adam Jurčević, zemljoradnik; zamenik Čosić Đuro, opć. beležnik; prosvetar Milanović Nikola, upravitelj škole; tajnik Vučević Josip, učitelj; načelnik Hegeduš Mijo; zamenik Trenc Mato; načelnica Zora Jakišić; vođa oteka za decu Katulić Slavko, učitelj; blagajnik Purić Petar.

Župa Sarajevo

SOKOLSKO DRUŠTVO FOČA

U nedelju na 22. januara 1933 g. održana je u prostorijama Sokolskog doma glavna godišnja skupština So-

kolskog društva Foča, na kojoj je stara uprava referisala o svom radu u prošloj 1932 godini. Glavna skupština kojoj je bilo prisutno 7/8 članova, otvorio je brat Milan Hadživuković, starešina, sa nekoliko lepih reči, kojima je pozdravio prisutne i istovremeno predstavio izaslanika Sok. župe Sarajeva brata Vladu Ivanca. U svom govoru osobito se je svrnio na zadnji napad na naše Sokolstvo sa strane Katol. klera. Skupština je oštro osudila poslanicu Katoličkog episkopata protiv Sokolstva.

Posle ovoga saslušan je izveštaj tajnika, blagajnika, prosvetara i revizora o radu uprave u prošloj godini, iz koga se vidi relativno bolji uspeh nego ranijih godina. Narocito se podvlači uspeh društva, što se njegov broj članova povećao u toku prošle godine za sto po sto, te je tako porastao od 105 na 215 pripadnika.

Izveštaj ovoga rada društvu skupština je odobrila i dala razrešnicu staroj upravi. Nato se prešlo na izbor nove uprave, u koju su birana sledeća braća: starešina brat Milan Hadživuković, I zamenik brat Mirko Vojvodić, II zamenik brat Muhomed Avdović, načelnik brat Spaso Zečević, I zamenik brat Ethem Lomigora, II zamenik brat Milutin Sunorčić, načelnica sestra Kristina Duvnjak, sekretar brat Bogdan Kasratović. Članovi uprave: Strahinja Kočović, Ibro Gronov, Suljo Truhlj, Edhem Isanović, Husein Karahasanović i Novak Popadić. Njihovi zamenici su: Mihailo Hadživuković, Slavko Popadić i Pošović. Revizijski odbor: Jovan Homović, Pejkušić i Njuhović. Zamenici: Edhem Hadživuković i Todo Kočović. Sud časti: M. Hadživuković, Hamović, Akajamov, Avdagić i Vojvodić.

Na kraju sednice održao je govor izaslanik župe brat Ivanec, koji je pohvalio rad uprave društva u prošloj godini zaželivši obilje uspeha i u novoj.

Sokolska četa v Novem Kofu,

p. Prezid, kupi že rabljen, a dobro ohranjen drog. Ponudbe je poslati na upravo čete. —

Župa Split

SOKOLSKO DRUŠTVO DUGI RAT

Sokolsko društvo Dugi Rat održalo je svoju glavnu godišnju skupštinu. Posle detaljno položenih izveštaja pojedinih funkcionera, koji su primljeni sa zadovoljstvom, br. starešina Miloš daje apsolutorij staroj upravi i prelazi se na biranje nove uprave. Za starešinu je suglasno biran br. Stjepan Ivančević, potstarešinu Dušan Sarolić, prosvetara Alfred Trojan, načelnika Spiro Žilić. — U odbor su ušla braća: Mile Gatar, Stipe Ivančević, Mato Paković, Stipe Kudić, Leo Paković, Jozo Kačunić, Erminjić Vicoević i Ivo Puškarić. — Zam. odbornika: Ljubo Olujčić, Ivan Kadić I., Branko Petrić, Ivan Perugović, Pave Brničević. — Sud časti: Petar Pavlović, Pravedoslav Čulum, Iv. Čepić, Pavao Orlandini i Petar Zurela. Revizori: Ante B. Brničević i Ante Marić.

Na kraju skupštine čita se rezolucija protiv napada Katol. episkopata na Sokolstvo. Protesti su poslani br. Savezu SKJ i Pretsedniku vlade. — Na kraju se br. Gatar M. opršta sa bivšim starostom ovog društva N. Miloš, koji je službeno premešten i izriče u ime celokupnog članstva i društva tople želje i zahvalu na njegovom požrtvornom radu na korist ovog društva.

SOKOLSKO DRUŠTVO KOMIZA

Ovo Sokolsko društvo održalo je dana 15 januara svoju IV redovitu godišnju skupštinu u sokolnici, koju je otvorio pozdravnim govorom starešina društva, sa koje je poslat Savezu SKJ pozdravni telegram. Zatim se brat starešina Andrija Stanojević osvrće na poznatu poslanicu Katoličkog episkopata u Jugoslaviji. Svi prisutni s gnušanjem su osudili rad separatista. Poslanicu Katoličkog episkopata svi prisutni odbijaju kao netačnu i besramnu, a već u svom zametku kao zlonamernu.

Ovo društvo uputilo je na sam dan čitanja poslanice biskupskoj kuriji u Hvaru sledeći brzojav:

»Čvrsti u veri, nepokolebivi u hrvatstvu i jugoslovenstvu, ponosni smo s besmrtnim učiteljem Sokolstva Miroslavom Tiršem. Vaši valovi o naše zbijene redove razbijaju se.«

Upućen je nadalje protestni brzojav Savezu SKJ i Pretsedniku vlade. Posle referata o radu pojedinih funkcionera data je odrešnica i priznanje staroj upravi, a zatim se prešlo na biranje nove uprave, u koju su ušla sledeća braća: starešina Luka Petrić, učitelj; zamenik Andrija J. Mardešić, posjednik; prosvetar Andrija Stanojević, učitelj; tajnik Josip I. Zomirović; blagajnik Josip V. Moriani, brijač; načelnik Andrija A. Mardešić, mesar; zamenik Vjeklo I. Repanić, mesarski pomoćnik; načelnica Jarmila Mardešić ž. A.; zamenica Tilda Ivčević. — Odbornici: Pavao V.

Boričić, poduzetnik; Ante J. Jakoni, poštar; Ivan P. Boričić, trgovac; Ante P. Božanić, brijač; Vjeklo I. Repanić; Ivo M. Braičin, privatni nameštenik; Jegda Vojnović, učiteljica; Milica Rodišić, učiteljica i Marija Boričić Ivanova. Zamenici i sud časti: Pavao V. Boričić, Niko G. Jurinović, brijač; Ante A. Mardešić, posjednik i Ivan A. Mardešić, pekar. Revizori: Ivo M. Braičin; Ivan P. Boričić i Bartul A. Kuljiš, trgovac. — P-o.

SOKOLSKO DRUŠTVO SUPETAR

18 januara tek, godine održana je glavna godišnja skupština Sokolskog društva u Supetru. U toku iste nastupila je snažna manifestacija za Sokol i jugosl. ideju, a po tom je skupština osudila poslanicu Katoličkog episkopata.

Skupštinu je otvorio starosta br. Kenk, koji je u svom govoru izneo u kratkim potezima rad društvene uprave kroz minulo posl. doba. Potom su podneli svoje iscrpne referate br. tajnik, načelnik, blagajnik i revizori, koji su od skupština besprigovorno bili primljeni odobravanjem. — Br. prosvetar Vladimir Kuljiš dotaknuo se je u svom izveštaju u glavnim potezima najnovije protusokolske kampanje sa strane Katoličkog episkopata. — Prisutni burno pozdravljajući izloženje br. prosvetara najenergičnije osuđuju poslanicu Starešina br. Kenk u ovom času ustaje i predlaže, da se sa skupštine pošalje Savezu protestnu brzojavku. Ponašaju se poklici ogorčenja protiv poslanice među skupštinarima. Nakon stišanja prilazi se izboru uprave.

Novo birani starešina br. K. Marušić, oduševljeno pozdravljen, zauzimlje položaj na govorničkom mestu. Zahvaljuje se u ime svoje te ostalih novo biranih članova celok. uprave na iskazanom poverenju; obećaje najsvetanije sve svoje osobne sile posvetiti za što intenzivniji te dosledniji i ustrajniji rad u Sokolu kako bi ono što uspešnije procvalo. Također i on se ukoliko osvrće na biskup. poslanicu.

Koli brat prosvetar toli novobirani starešina nada sve dirljivim rečima opršta se od bivšeg starešine br. Kenka, koji je premešten u Biograd n/m, kao starešina suda. — Iznos njegov nacionalni, predani, vrlo osećajući i zauzetni sokolski rad u ovom društvu, pa mu u ime cel. društva izriču zahvalnost zaželivši mu uspešan rad u novom mestu. S time je bila skupština zaključena.

SOKOLSKO DRUŠTVO SUTIVAN

Na 15 o. m. održana je glavna godišnja skupština našega društva uz veliki broj članova. Skupštinu je otvorio brat starosta Ivan Markov pozdravnim govorom.

Pre prelaza na dnevni red brat prosvetar Blaž Matić osudio je u svom govoru nečuveni napadaj Kat. biskupa na naše Sokolstvo. Preporučio je, da se članovi drže visoko i dostojanstveno kao što i doliči radnicima velike ideje bratske ljubavi i verske snosljivosti i mirno da čekamo odluke Saveza. Osudio je ovaj napadaj i pozvao članstvo na rad za visoke sokolske ciljeve, da nam bude svima bolje i lepše.

Na koncu je pročitao protestne brzojavke SKJ i Min. Pretsedniku.

Nakon izveštaja funkcionera prešlo se na biranje uprave u koju je jednoglasno biran: starosta: Iv. Markov, zam. staroste Bogomir Slahta, prosvetar sestra Lukrecija Ivanović, tajnik Juraj Ljubetić, načelnik Niko Ivanović, zam. načelnika Negodić, načelnica Blažević Bosiljka. Članovi: Grubišić Ivan, Definis Josip, Jurjević Ivan, Jurjević Ante, Lukšić Atanazij, Ivanović Jerko. Zamenici: Lukšić Ivan, Tončić Jerko.

Na koncu je brat starosta i potstarosta govorio da se namcrava započeti gradnja sokolskog doma.

Skupština je zaključena uz pevanje narodne himne i pesma i klicanjem Nj. Vel. Kralju Aleksandru i Jugoslaviji.

SOKOLSKA ČETA OMIŠ-KUTLESA

Dana 22 o. m. održana je glavna godišnja skupština Sokolske čete Omiš-Kutlesa uz učesće svih članova.

Skupština je bila otvorena govorom brata staroste Mimice, koji je protestirao protiv naših neprijatelja. Njegov je govor bio popraćen burnim odobravanjem i klicanjem Kralju i Kraljevskom domu.

Sestra Antica Sunara pročitala je poslanicu bratskog Saveza koja je bila saslušana s interesovanjem.

Sa strane upravnog odbora iznešen je izveštaj pred svim članovima o radu i uspehu čete kroz minulo godinu. Po samom izveštaju može se zaključiti, da je ipak bilo uspeha uza sve materijalne nepogode današnjih dana. Zatim je brat starosta predložio članovima biranje nove uprave. Prisutni odobravaju rad iste uprave i jednoglasno potvrđuju staru upravu.

Brat načelnik Vid Mimica predlaže novu načelnicu sestru A. Sunara da nastupi mesto prve načelnice radi odlaska iste. Taj predlog članovi primaju sa zadovoljstvom i burnim aplauzom.

Skupština je zaključena klicanjem Nj. Vel. Kralju i Jugoslaviji.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO DELNICE

Sokolsko društvo u Delnicama održalo je 8 januara o. g. svoju glavnu godišnju skupštinu. Starešina brat Bolf Ante pozdravlja u prvom redu starešinu Sokola kraljevine Jugoslavije Nj. Kralj. Visočanstvo Prestolonaslednika Petra, što je skupština prihvatila sa najvećim odobravanjem. Zatim pozdravlja prisutnu braću i sestre, pozivajući ih, da i nadalje ustrajno, predano i požrtvovno rade na ostvarenju velikih sokolskih ideala. Zatim su tajnik, načelnik, prosvetar, blagajnik i pretsednik nadzornog odbora podneli svoje iscrpne izveštaje o radu sokolskog društva u prošloj godini. Izveštaji su primljeni jednoglasno i odboru je data razrešnica.

Iz izveštaja tajnika razabire se celokupan rad društva i društvene uprave. Izveštaj načelnika konstatuje, da su u društvu upisana 133 izvršujuća člana. Od toga otpada na članstvo 26, na naraštaj 48 i na decu 59. Sve kategorije imaju svoje voditelje. Stanje sprava je dobro. Izveštaj prosvetara ističe prosvetni rad prosvetnog odbora u prošloj godini, a ujedno stavlja na srce članstvu program rada za narednu godinu, koji bi se imao izvršiti.

Nato blagajnik izveštava o stanju blagajne na 31 decembra 1932: Primitaka je bilo 16.902,86 Din, a izdataka 15.451,36 Din, ostaje gotovine 1.451,50 Din.

Posle izveštaja prešlo se na izbor uprave. Jednoglasno i aklamacijom izabrana su u upravni odbor ova lica: starešina brat dr. Forenbahter Milan, sr. sanit. referent, zamenik starešine brat dr. Pavić Dragutin, sudija, tajnik brat Ljčan Vjekoslav, upravitelj građ. škole, načelnik brat Petranović Stjepan, odvjet. sollicitator, zamenik načelnika brat Kezele Juro, kovač, načelnica sestra Abramović Katica, zamenica načelnice sestra Kezele Ana, prosvetar Brišk Matija, upravitelj osnovne škole, zamenik prosvetara Rukavina Marta, učiteljica, blagajnik Hitka Franjo, bankov. čin. Odbornici braća: Bolf Ante, industrijalac, ing. Klaić Aleksandar, šef želj. sekcije, Tihova Franjo, brijač, Abramović Vid, nadzornik pruge, Tomac Ivan, Briški Tonček, mehaničar, Muvirin Iv., krojač, Boltužić Pavao, prometnik. U revizijski odbor izabrani su braća: Pintar Vjekoslav, priv. činovnik, ing. Pšorn Josip, šumar, Zagar Vladimir, direktor Prve hrv. štedionice. U sud časti izabrana su braća: dr. Stanković Franjo, starešina kot. suda, Kajfeš Andrija, veletrogovac, Briški Anton, općinski beležnik, Pavičić Nikola, gostioničar, Hranilović Ilija, sreski pristav, Pohl Dragutin, priv. činovnik.

Novi starešina brat dr. Forenbahter Milan zahvaljuje se na poverenju i časti, koje mu je ovim izborom ukazano. U lepom i sadržajnom govoru ističe historijat razvoja Sokolstva, njegov zadatak i cilj. Apelira na sve, da jače zbiju svoje redove u radu na ostvarenju velikih sokolskih ideala.

Kako se glavna skupština Sokolskog društva održala isti dan, kad je u svima rimokatoličkim crkvama pročitana okružnica Katol. episkopata protiv Sokola, to je brat Snajdar Franjo, narodni poslanik, našao za potrebno, da se u lepom i patriotskom govoru osvrne na neistinite napade katoličkih biskupa protiv Sokola. Pozivlje Sokole, da jačim i predanijim radom na svima područjima sokolske delatnosti dokažu, da je Sokolstvo narodna institucija, koja će se razvijati i živiti, doklegod bude Jugoslavije i Jugoslovena.

Brat Šušteršić Janko, šumar, predlaže, da se protiv okružnice Katol. biskupa pošalje protest SSKJ, što je jednoglasno prihvaćeno.

Time je dnevni red iscrpljen i skupština zaključena.

SOKOLSKO DRUŠTVO GRIZANE-BELGRAD

Sokolsko društvo Grizane-Belgrad u Grizanima, održalo je dana 22 januara svoju II glavnu skupštinu, koja je bila izvanredno dobro posećena. Na ovoj skupštini bio je prisutan kao izaslanik župe, načelnik V. nodolsko-uskočkog okružja brat Janko Jazbec. Skupštinu je otvorio starešina društva brat Ivo Knez prigodnim govorom.

Zatim su podneli izveštaji pojedinih funkcionera iz kojih se vidi veliki napredak ovoga društva. O tehničkom radu i uspehu pojedinih vežbaćih kategorija izvestio je načelnik br. Hreljac. Brat Janko Jazbec nakon izveštaja pojedinih funkcionera održao je vrlo lep govor, osvrnuvši se u kratko na poslanicu Katoličkog episkopata u kojoj se napada Sokolstvo. Na predlog tajnika brata Malinarića prihvaćena je jednoglasno rezolucija, kojom se protestuje protiv napadaja na Sokolstvo.

Nakon primljenih izveštaja i rezolucije prešlo se na izbor uprave, pa su jednoglasno izabrani: starešina brat Ivo Knez, zam. br. Ivo Malinarić, tajnik br. Ivo Malinarić, zam. br. Luka Marušić, blagajnik br. Đorđe Blagojević, prosvetar br. Franjo Papić, načelnik, br. Ludvig Hreljac, zam. br. Martin Jakovac, načelnica sestra Res-Ko-

ritić Blanka, članovi uprave: Mate Barac, Miho Šarar, Vjeklo Lušić, Ivan Golac, Anton Ivošić, Pavao Ružić, Mate Knez, Josip Domijan, Andre Barac i Karlo Knez, revizori: Stanko Barac, Andre Barac, Luka Franović, sud časti: Franjo Papić, Ivo Malinarić, Miho Blažičević, Ivo Knez i Barac Stanko.

SOKOLSKO DRUŠTVO GOSPIĆ

Poslanica Katoličkoga episkopata, koliko god nam je škodila poljuljavši momentano veru u Sokolstvo kod naših malodušnijih članova, roditelja naše sokolske, toliko nam je dvostruko dobro došla, jer smo danas zbili svoje redove i jači smo nego li smo ikad bili. — To se je najbolje videlo na našoj godišnjoj skupštini održanoj 22 o. m. — Pred dupkom punom dvoranom otvorio je br. starešina Lj. Serdar skupštinu pročitavši saveznu poslanicu, a potom se je osvrnuo na biskupsku poslanicu, odbivši sve napadaje na Sokolstvo. — Živo odobravanje popratilo je ove reči brata starešine. — Posle toga prešlo se na čitanje zapisnika prošle skupštine i na izveštaje funkcionera iz kojih se je videlo, da je društvo u prošloj godini bilo vrlo aktivno i da je prema ranijim godinama u velikom napretku. — Po primljenom proračunu u visini od 12.000 Din, podeljena je razrešnica staroj upravi i prešlo se na izbor nove. — Primljena je jednoglasno uz burno odobravanje uprava predložena po kandidacionom odboru i to: starešina: dr. Petar Zeč, zamenik: Žegarac Nikola, tajnik: Rajčević Bogdan, prosvetar: prof. Serdar Ljubo, načelnik: Potkonjak M. hajlo, zamenik: Marić Branko, načelnica: Počuča Danica, zamenica: Plavšić Ivanica, blagajnik: Vojvodić Nikola, odbornici: Plečaš Božo, Pjevač Miloš, Cvjetičanin Božo, Stanković Gojko, dr. Kolačević Drago, Ozmeć Lovro, Obradović Ilija, Novaković Radiša i Basarić Bogdan; zamenici: Obradović Svetozar, Trkulja Gojko, Kalinić Milica, Arambašić Marija, Obradović Milan, Stanić Petar, Stanić Miloš, Stanić Branko; revizori: Stanić Niko, Radišić Svetozar i Kraguljac Stevo; zamenici: Cike Stjepan, Čiganović Iso i Chromeček Jan, Sud časti: Piskač Franjo, Narančić Rade, Kosanović Svetozar, Orlić Nedeljko i dr. Narančić Nikola; zamenici: dr. Matejić Vladislav, Knežević Pajo i Čanak Mileta.

U novu upravu s br. dr. Zecom, stariim nacionalnim radnikom na čelu, gledamo s puno poverenja, jer ona prestavlja zaista najbolje što je sokolski Gospić mogao dati. — bom.

Župa Šibenik - Zadar

SOKOLSKO DRUŠTVO MANDALINA

U nedelju 8 o. m. bila je glavna godišnja skupština Sokolskog društva Mandalina u dvorani osnov. škole. Bilo je prisutno preko 60 članova i članica. Delegat Sokol. župe Šibenik-Zadar bio je brat M. Trva.

U 10½ sati otvorio je skupštinu starešina br. Vlahović lepim govorom u kojemu je osobito istaknuo potrebu duševnog uzgoja, podizanja morala i vere u Boga, te rada oko uvršćenja narod. i držav. jedinstva i jugoslovenstva. Izvestitelji su svoja izvešća pomnjivo i svestrano pripremili i iz njih se najbolje video rad Sokola u god. 1932 nastojanje uprave da se postigne sokolska svrha, održi bratstvo, ljubav, red.

Tokom raspravljavanja svih točaka dnevnog reda vladala je skupštinarima jednodušnost i dostojanstveno vladanje.

Iz izveštaja pojedinih funkcionera videlo se, da se je radilo skladno delujući na dušu i telo. Tako je preko prošle godine držano 16 predavanja 52 nagovora pred vrstom. Prikazivalo se 5 pretstava i dve akademije, a društvo je priredilo svoju javnu vežbu.

Uprava za god. 1933 je birana ovako: Vlahović P. Ante, starešina, Ivančić Matko, zamenik, Brana Marija, prosvetar, Periša J. Vice, tajnik, Belamarić Josef J., blagajnik, Periša J. Jelica, načelnica, Jambrović Ivan, načelnik, Santini D'anko, statističar, Barin Pravoje, gospodar, Mišura Sime p. Iv., odbornik, Belamarić Ante p. J., odbornik, Jurković Ante p. L., odbornik, zamenici: Pender Grgo p. M., Vukšić Luka p. N., Kramarić Ivo, Pender Dinko Martin.

Spomenuti nam je jedan pohvalni čin radnika Radničke preduz. udruge u Mandalini, koji su svi članovi Sokola. Oni su požrtvovno od svoje zarade otkinuli 500 Din za sokolski barjak, koji je čin izazvao buru oduševljenja kod sviiju prisutnih.

Skupština se završila na opće zadovoljstvo s klicanjem Nj. Vel. Kralju, starešini Sokola, Prestolonasledniku Petru, Jugoslaviji i Sokolstvu.

SOKOLSKO DRUŠTVO MURTER

Dne 17 januara t. g. održalo je ovo Sokolsko društvo svoju redovitu glavnu godišnju skupštinu, brat starešina, koji je sa zadovoljstvom konstatovao, da je prisutno sve članstvo osim nekolicine, koji su odsutni od kuće. Pre prelaza na dnevni red predla-

že, da se pošalje brzojavni pozdrav brat. Savezu, u kojem pozdravlja Nj. Vis. Prestolonaslednika Petra, Starešinu Sok. kraljevine Jugoslavije i celu Saveznu upravu, što braća sa zadovoljstvom primaju.

Nakon iscrpljenih izveštaja pojedinih funkcionera, brat starešina pozivlje članstvo da se prede na biranje nove uprave. Skupština je nato izabrana dosadašnju upravu društva.

Posle toga ponovno uzima reč brat starešina, te se osvrće na poslanicu Katoličkog episkopata. Predlaže, da se pošalje protestni brzojav bratskom Savezu i Pretsedniku vlade, što svi jednoglasno primaju, uz dugotrajni poklik Kralju, Jugoslaviji i narodnom jedinstvu.

Brat B. Mudronja opširno obrazlaže Tirševu ideologiju i govori o onima, kojima ta ideologija najviše smeta.

Nato br. starešina zaključuje skupštinu i poziva braću, da se u buduću ovako u što većem broju odazovu i dadu potpore svojoj upravi.

SOKOLSKO DRUŠTVO STAN-KOVCI

21 o. m. održana je glavna skupština mesnog Sokolskog društva, koja je bila brojno posećena. Skupštinu je otvorio brat starešina Ivan Miletić čitanjem poslanice bratskog Saveza. Zatim je podneo izveštaje o radu starešinstva kroz minulu godinu, iz toga podneo je izveštaj brat blagajnik, tajnik i načelnik. Potom je izabran novi odbor u koji su birana ista lica.

Na koncu je brat starešina govorio o pastirskom listu Katoličkog episkopata uperenom protiv Sokolstva, što su skupštinari osudili i odobrili korak starešinstva, kojim su otposlali protestni brzojav Savezu SKJ i Pretsedniku vlade.

SOKOLSKA ČETA TKON

Ovamošnja četa održala je svoju godišnju skupštinu 8 januara t. g. Skupštini su prisustvovali delegati biogradskog Sokolskog društva braća Milan Kažem, načelnik, i Mate Milovčić, tajnik.

Brat starešina Ante Maršan pozdravio je kratkim govorom prisutne delegate i članove, a zatim se je prešlo na dnevni red. Pošto su se iscrpili izveštaji pojedinih funkcionera, prešlo se je na biranje uprave. Izabrani su jednoglasno sledeća braća: starešina Ante Maršan, učitelj; zamenik starešine Bojmić Križan; tajnik Ostojić Stanislav; blagajnik Radović Marjan; načelnik Lukačić Šime; zamenik načelnika Mileta Ivan; prosvetar Maršan A.; revizori: Palašković Mate i Brzić Ivan.

Na ovoj skupštini bilo je također govora i o prisustvovanju ove čete na idućem sokolskom sletu u Sušaku, gde će nastupiti većina članova vežbača.

U večer istoga dana bila je priredena zabava u dvorani mesne osnovne škole. Uz nekoliko deklamacija, koje su izvedene na opće zadovoljstvo, diletantka je sekcija odigrala s uspehom Matijevećevu šalu »Dva gluhac«. U međuvremenu svirao je tamburaški zbor ove čete.

Odaziv članstva i samih seljana premašio je svako očekivanje, tako — da je postignut odličan uspeh koji u moralnom, toli u materijalnom pogledu.

Posle zabave sledila je igranka.

SOKOLSKA ČETA BIOČIĆ-TEPLJUH

22 januara 1933 održala je naša četa svoju glavnu skupštinu, koju je otvorio zamenik starešine brat Đuro Njegić (Ignjac). Pozdravio je prisutne i zahvalio im se na odazivu. — Prisutnih je bilo 80 (osamdeset), osim dva izaslanika matičnog društva Siverić: potstarešine Ivana Odaka i još jednog člana TO.

Načelnik, tajnik, prosvetar, blagajnik i revizori podneli su izvešća o radu u minulou godini. Sve je primljeno jednodušno, a posebno načelnika i prosvetarke. — Staroj upravi podeljeno je razrešenje s osobitim priznanjem.

Pre nego se je prešlo na biranje nove uprave, zamolio je za reč brat Čenić. — Iznosi rad čete od početka do danas; zahvaljuje svim svesnim Sokolima na saradnji i razumevanju. Zahvaljuje im se na ljubavi i poverenju, što mu i dalje nudaju vodstvo, ali to uporno odbija.

Nova uprava nije se mogla obrazovati, jer nijedan se nije htelo primiti bez svoga starog četovode Dake.

SOKOLSKO ČETA ZABLAČE

Dne 22 januara 1933 okupili se u dvorani Sokolske čete svi članovi i veliki broj ljudi da podignu glas protesta protiv protusokolskog istupa Katoličkog episkopata.

Br. prosvetar pročitao je sakupljenim klevetničku poslanicu Katol. biskupa i u govoru pobio neistinito prikazivanje uzvišene ideologije.

Sokoli i narod uputili su protestne brzojave Savezu Sokola i Pretsedniku vlade.

Na zboru uzeli su reč i ostali ljudi, pa se završilo pevanjem nacion. pesama i gomilom klicanjima Nj. Vel. Kralju, Sokolu i Jugoslaviji!

Župa Užice

SOKOLSKO DRUŠTVO VIŠEGRAD

Na dan 22. januara 1933 održana je godišnja skupština Sokolskog društva Višegrad.

Skupštinu je otvorio starešina društva brat Branko Branislavljević. Odmah po otvaranju skupštine, pre prelaza na dnevni red, dobio je reč brat Eugen Matejović, koji je jezgrovitim govorom osudio bezrazložno bacanje ljage na sokolsku čast od strane Katoličkog episkopata u kraljevini Jugoslaviji poznatom poslanicom.

Sa skupštine su poslone protestne depeše SSKJ i Predsedniku vlade.

Saslušani su i jednoglasno odobreni izveštaji pojedinih društvenih funkcionera, pa je izabrana nova uprava s bratom Sret. Popovićem, potpukovnikom, na čelu.

Od strane župe Užice prisustvovao je župski načelnik brat Jehlička.

Župa Varaždin

SOKOLSKO DRUŠTVO ČAKOVEC

Dne 22. januara održalo je Sokolsko društvo u Čakovcu svoju redovnu glavnu godišnju skupštinu u sokolani. Kao izaslanik župe prisustvovao je br. Franjo Vanek, koji je ujedno i pregledao sav rad pojedinih funkcionera.

Brat starešina pozdravio je prisutne. Čitala se poslanica Saveza SKJ, kao i odgovor bratske župe na poslanicu Rimokatoličkog episkopata. Pojedini funkcionari dali su iscrpne izveštaje o svakom radu. Birana je nova uprava: starešina dr. Albin Blašić; potstarosta Antun Vide; tajnik Ante Kovačević; blagajnik Josip Šlehta; načelnik Miroslav Iskra; zamjenici: Ivan Krist i Josip Zega; načelnica Marija Gudel, zamjenice: Jovanka Fio i Slavica Knežević; prosvetar Martin R'barić; statističar Izidor Gudel.

S ogorčenjem osudilo se poslanicu katoličkog klera protiv Sokolstva. Skupština je održana mirno i ozbiljno, odlučujući jednoglasno, da ćemo još više zbiti i učvrstiti naše sokolske redove, te i nadalje posvetiti sve svoje sile za uzvišenu sokolsku ideju. — R.

SOKOLSKA ČETA KNEGINEC

Sokolska deca ove čete izvadala su dne 22. I 1933 u sokolskoj dvorani igrokaz (pretstavicu) »Snjeguljica«. Pre pretstave održao je govor u duhu Sokolstva prosvetar br. Sekulić. Nakon izvedene pretstave, sokolska deca otpevala su uz vežbu: Im'o Adam sedam sina — i Silnom snagom sokolskom.

Braća Sokoli otpevali su u zboru: »Skuhala sam večericu«, a tamburaški kvartet ove čete, uz pratnju gitare, otviraio je na sveopće zadovoljstvo dva komada.

Ziteljstvu se je ovo tako dopalo da su umolili prosvetara da se sve točke ponove 2. II 1933.

Dvorana je bila dupkom puna. Na koncu svega zahvalio se je prosvetar prisutnima navevši prosvetni rad Sokolske čete, koji ide za tim, da svaki Sokol tera od sebe tamu, i nastoji čim više prosvetliti ne samo sebe, već i svoje bližnje. S. M.

SOKOLSKA ČETA U MACINCU

22. I 1933 održana je glavna skupština ove čete. Svi funkcionari podneli su iscrpne izveštaje. Iz izveštaja vidimo ove podatke: Četa ima 35 članova, 6 članica, 14 m. naraštaja, 6 ž. nar., 22 m. d., 19 ž. dece. Sve kategorije marljivo su vežbale. Priredjen je

1 javni nastup i 4 akademije. — Članovi, članice i naraštaj sudelovali su kod 7 javnih nastupa susednih brat-skih jedinica. — Vrsta članova postigla je na župskom natecanju 1 mesto i osvojila srebrni lovor-venac, dar Nj. Veličanstva Kralja. — Članice su izvele na župskoj akademiji u Varaždinu sastav »Mornari« s veslima. — Održana su 4 javna predavanja, 29 govora pred vrstom i prosvetni tečaj za novo članstvo (sa 15 predavanja). — Nabavljen je četni barjak. Prihod čete 3.394 dinara 75 para, rashod 2.589 25 Din. Nova uprava: starešina Jambrović Nikola, zamjenik Horvat Josip, tajnik i prosvetar Valdec Ladislav, blagajnik Perger Vid, načelnik Košak Ivan, načelnica Valdec Nada, članovi uprave: Jambrović S., Kosi M., Novak A., Zadravec, Črneć J., Videc F., Zorc F., Serec A., Filipić B. i Trstenjak S.

Župa Vel. Bečkerek

SOKOLSKO DRUŠTVO DOBRICA

Sokolsko društvo u Dobrici, održalo je 15. januara tek. godine svoju redovnu godišnju skupštinu u prostoriji drž. osn. škole.

Skupštinu je otvorio starešina društva brat Janko Forman, potom je pročitala poslanica SSKJ, zatim su saslušani i primljeni u celosti izveštaji tajnika, načelnika, prosvetara i blagajnika, pa se najzad prešlo na biranje nove uprave društva.

Za starešinu je izabran brat Janko Forman, za zamjenika starešine brat Ziva Foljan, za tajnika sestra Sofija Kasapinović, za načelnika brat Stevan Tomlin, za načelnicu sestra Mara Đorić, za prosvetara sestra Desanka Đorđević, za blagajnika sestra Danka Prica. Članovi upravnog odbora: braća: Mirko Njagul, Milan Novakov, Josif Kovač. Za zamjenike: brat Aron Maksimović, brat Dragomir Stojkov i sestra Danica Stanivuković. Nadzorni odbor: brat Miko Stevanov, brat Ljuba Balan i sestra Mica Maljica. Sud časti: braća Janko Forman, Ziva Foljan i Aron Maksimović.

Po izboru nove uprave starešina društva brat Janko Forman zaključio je skupštinu.

S. Tomlin.

SOKOLSKO DRUŠTVO BAN. KARADORĐEVO

Naše je društvo održalo svoju godišnju skupštinu dne 22. januara 1933. Skupštinu je otvorio starešina Dušan Ivančević i pozvao prisutne, da se pre početka rada sete vrhovnog starešine Sokola Nj. Vis. Prestolonaslednika Petra i Nj. Vel. Kralja Aleksandra I na što su svi prisutni ustajanjem tri puta uzviknuli: »Živelik!« U svome opširnom govoru, starešina se osvrnuo i na nedavno objavljenu poslanicu Katoličkog episkopata i tražio, da i skupština, pored uprave društva, još jednom najgoričnije osudi nekorektan postupak Katol. episkopa protiv ideologije Sokolstva.

Potom se prešlo na dnevni red i sve tačke dnevnoga reda su s najvećom pažnjom saslušane. Staroj upravi je data razrešnica i posle kraće diskusije predložena je stara uprava s malim izmenama. Lista novoizabrane uprave izgleda ovako: starešina: D. Ivančević; zamjenik: D. Meljnikov; tajnik: B. Kisinski; prosvetar: O. Miletin; načelnik: P. Mihajlovski; blagajnik: J. Đukić; pred. reviz. odbora: S. Zorić.

Starešina se zahvalio na izboru i zaključio skupštinu.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO KRAPINA

Dne 22. o. m. održana je u Sokolskom domu Ljudevita Gaja 3 redovita glavna godišnja skupština Sokolskog društva Krapina.

Starešina pozdravlja skupštinu apelirajući da braća stisnu svoje redove osobito sada, kada se sa svih strana javljaju neprijatelji Sokolstva u svim mogućim oblicima.

Tajnički izveštaj, kao i izveštaji ostalih funkcionera, koji su svi bili tako iscrpni i pomno sastavljeni, dali su potpunu sliku svih društvenih borba, svega rada, svih neuspjeha i svih odličnih uspjeha. Svi su izveštaji bili primljeni jednoglasno i s aplauzom. Centralni rad i uspjeh ovoga društva bio je u tom, što je uz saradnju župe uspjelo, da je Gajev dom otkupljen za ovo društvo s iznosom od 208.000 dinara. Taj je dom nazvan »Sokolski dom Ljudevita Gaja«. Centralna priredba bila je ove godine od biskupa napadnuto zborovanje seoskih sokolskih četa zagorskog i zagrebačkog sokolskog okružja, održano dne 11. septembra 1932 u Krapini.

Članstvo: stalnih m. 50, žen. 16, ukupno stalnih 66; pokušajnih: m. 38, žen. 7, ukupno pokušajnih 45. Svega muškog članstva 88, žen. 23, ukupno članstva 111.

Od ostvarenih akcija napominje se: Gajev dom, sa ciljem da on postane središtem društvenog života u Krapini, zborovanje, društvene večeri s predavanjima i čitaonicom te knjižnicom, priredbe i predavanja pod kojima ima taj izveštaj 16 točaka s vrlo lepim Nikolinskim i božićnim darivanjem sokolske dece. Širenje sokolske štampe iskazuje efekat od sume od 1503 Din, a subvencije našega društva raznim ustanovama i braći iskazuje 8000 Din. Nakon prikaza rada četa u Zaboku, Začretju, Petrovskom i Radboju naglasio je tajnik, kako se kroz ceo izveštaj poput crne niti provlači borba s neprijateljima i do skrajnosti nam nesklonom okolinom.

Načelnički izveštaj pokazuje zamernu visinu društva u tehničkom pogledu i vidan napredak u članskoj kategoriji od prošle godine.

Gospodarev izveštaj iznosi gospodarsko poslovanje društva, koje je zadovoljivo. Jednako zadovoljava i izveštaj prosvetara iz kojega se razabire, da osim redovnog nagovora pred vrstom nije tokom godine prošao mesec bez kojega predavanja. Blagajnički izveštaj pokazuje ukupne primitke u iznosu od 226.375-70 Din, izdatke u iznosu od 226.136-70 Din. Uz promet uprave doma od Din 19.000— te 12.000— Din od zborovanja bio bi ukupni promet društva obavljen u izdacima i primicima 450.512-40 dinara. Proračun za godinu 1933 predviđen je u prihodu sa 19.900— naprotiv rashodima sa Din 160.400— s obzirom na Din 150.000— potrebnih za dovršenje Sokolskog doma, pa bi proračunski deficit od Din 140.500— trebalo pokriti sa subvencijama i zajmovima.

Nakon svijui izveštaja primljenih s aplauzom i jednoglasno prešlo se je na izbor nove uprave u koju su jednoglasno s aplauzom izabrani: starešina Vohel Julije, bank. direktor, zamjenik starešine Budin Zlatko, sudija, tajnik Ajler Ivan, ravnatelj osn. škole, načelnik Benc Franjo, obrtnik, prosvetar Bakliža Marijan, sres. školski nadzornik, zamjenik načelnika Rajter Ivan, trgovac, gospodar Latinčić Branko,

trgovac, blagajnik s. Gostl Natalija, priv. činovnica, odbornici: ing. Dominić Makso, Singer Jakob, trgovac, Vrhovnik Alojs, učitelj, ing. Milić Gajo, sres, šum. ref. Zubić Stjepan, priv. činovnik, zamjenici: Biler Josip, trgovac, Zlepalo Mirko, obrtnik, Bajcer Josip, obrtnički pomoćnik. Revizori: Licitar Ivan, posednik i gostioničar, prof. Radić Ivan, sres. gosp. ref., Gostl Rudolf, priv. činovnik, zamjenici: Petrović Stjepan, pošt. čin. i Augustinić August, nadcestar. Relja.

SOKOLSKO DRUŠTVO NOVA GRADIŠKA

Naše je društvo održalo svoju 3 redovnu godišnju glavnu skupštinu 22. januara 1933 u sokolani. Skupštinu je otvorio starešina br. dr. Marić, a zatim je govorio prosvetar br. Kratki, pobijajući neosnovane napadaje Katoličkog episkopata na Sokolstvo, a napose na naše društvo.

Posle izveštaja društvenih funkcionera izabrana je aklamacijom sledeća društvena uprava: starešina dr. Jovan Marić, zam. starešine Ante Brkljačić, tajnik Đuro Vučković, prosvetar Juraj Kratki, načelnik Stevo Milojević, zam. načelnika Nikola Đurić, načelnica Mara Hajek, zam. načelnice Zdenka Neferović, blagajnik Petar Gazapi, referent za čete Nikola Đurić, te članovi uprave: Andro Frušić, Karlo Cvijić, Matija Kolarić, Milorad Vlatković, Nikola Krezić, dr. Ivan Vidaković, i zam. uprave: Milan Stojako-

vić, Ilija Radošević, Mirko Trninić, Savo Bogojević, Rajko Marković, Emil Ketig.

Na koncu je s oduševljenjem prihvaćen predlog tajnika br. Vučkovića, da se pošalje brzojavni pozdrav saveznom starešini i celom starešinstvu. D. V.

SOKOLSKO DRUŠTVO KLOŠTAR IVANIC

Ovo društvo je održalo 22. januara o. g. dobro posećenu drugu glavnu skupštinu, koju je otvorio brat starešina dr. Ivo Dorbolo s patriotskim govorom osuđujući s ogorčenjem nedostojne napadaje rkt. episkopata na narodno Sokolstvo. Zatim izveštava, da je društvena uprava ranije odaslala brzojave SKJ i g. Predsedniku vlade u Beogradu, kojima dubokim ogorčenjem odbija sve nedolične napadaje na narodno Sokolstvo. Ujedno predlaže pozdravni brzojav Njegov. Vis. Petru, dragom vrhovnom starešini, uz izjave nepokolebive vernosti Kralju i otadžbini. Izvešća društvenih funkcionera primljena su s odobravanjem.

U novu društvenu upravu su izabrana braća: starešina dr. Ivo Dorbolo, tajnik dr. Drago Šipuš, prosvetar Anto Stanković, načelnik Stjepan Jurkin, blagajnik Zvonko Sajko, statističar i i proč. glazb. sekcije Slavko Stanković. Društvo je proširilo polje svoga rada uz raniju dilet. sekciju osnovavši i smučarsku sa 10 braće članova. A. S.

Širite sokolsku štampu!
Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

- I. sveska: E. Gangl: O sokolski ideji.
- II. " Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
- III. " Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
- IV. " Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
- V. " Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
- VI. " Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
- VII. " Jan Křen: Cilj sokolskih teženj.
- VIII. " E. Gangl: Tyrševu Sokolstvo. (Sloven. tekst.)
- VIII. a " Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)
- IX. " Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša.

Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

ODBOJKA (VOLLEY BALL)

U kartonu 12 Din

Franjo Mačus:

Franjo Malin:

Dr. Viktor Novak:

Miroslav Ambrozič:

Franjo Malin:

Praktički udžbenik češkog jezika. U kartonu 15 Din

SVESLOVENSKA MISAO

U kartonu 9 Din

METODIKA SOKOLSKE VZGOJE

U tvrdom povezu 36 Din

ČEHOSLOVACI I ČEHOSLOVAČKA

U kartonu 15 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica

Ljubljana, Narodni dom

Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

»Spomen - klince«
Eksere
za osvećenje sokolske zastave
najbolje i jevlino izradjuje
MIRKO ŠMAT, graver
Beograd, Terazije 1
08-5

KLISEJE
vseh vrst po fotografijah
ali risbah
izvrsnija
najsolidneje

KLISARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13
08-5

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА
БРАНКО ПАЛЧИЋ • ЗАГРЕБ
Краљице Марије 6
Добављач Савеза Сокола краљевине Југославије
Брзојавни наслов: „Трикотажа“ Загреб • Телефон интер. 26-77
Израђујем све врсте соколских потрепштина за јавни и излетни наступ свих категорија нашега чланства и то тачно према пропису Савеза СКЈ. Слике у оригиналним бојама прописних одеза налазе се у књизи „Организација Савеза СКЈ“. — Захтевајте ценике и проспекте. — Цене врло умерене, а за тачну и солидну израду јамчим.

Филијала: Београд
Балканска ул. бр. 24
Палата Хотел Праг
Телефон 2-61-01

Oglašujte u »Sokolskom glasniku«!

Najzgodniji dar za Božić i Novu godinu zimsko-športske potrepštine
Pružam Vam mogućnost nabave sveukupne opreme uz najpovoljnije cijene
PRVA JUGOSLAVENSKA INDUSTRIJA ŠPORTSKIH POTREPŠTINA
M. DRUCKER • ZAGREB, ILICA 39
KR. DVORSKI DOBAVLJAC
Zatražite opširne besplatne cjenike!

Ali že imate potrebne knjige?

Sokolska literatura, sportne, leposlovne, mladinske, znanstvene, šolske knjige. Velika zaloga slovenskih, srbskih, hrvatskih in drugih slovanskih, angleških, francoskih, nemških in drugih knjig.

Kdo Vam jih pošlje?

Knjigarna Učiteljske tiskarne
Maribor • Ljubljana
Tyrševa cesta 44 • Frančiškanska ulica 6

Širite Sokolski glasnik!
»Soko«
»Sokolić« i
»Našu radost«

GOSPODARSKA IN VATNA SEMENJA
Sever & Komp.
Ljubljana
04-6